

VIENYBĖ

70-41 M. 37 N.

412 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.

1956 M. RUGSĖJO (SEPTEMBER) 28 D.

Telefonas:
EV 4-0862

KAINA 10 c

GINČAS DĖL SUEZO KANALO JUNGTINIŲ TAUTŲ TARYBOJE

Sovietų locmanai užima anglų ir prancūzų vietas Suezų kanalo tarnyboje.

DABAR

Žadiniai ir radiniai
Kalbant apie seimą...
Maskvoje ir Belgrade

Viceprezidentas Nixonas andai pasakė, kad jeigu prezidentas Eisenhoweris bus išrinktas, tai žmonės dirbsią tik keturias dienas savaitėje.

Labai galimas daiktas, kad ateity, kai bus naudojama atominė energija, nereikės nė tiek dirbti. Užteks dviejų dienų savaitėje.

Bet tai yra dar taip toli, kad iš čia nematyti, o iš ten negirdėti. Todėl ir tokios priešrinkiminės kalbos, kaip Nixono, greičiau primena prezidentą Hooverį, kuris kartą žadėjo:

„... Kiekviename puode po dvi vištas ir kiekviename garaže po du automobilius.“

O paskui atėjo depresijos metai, ir ne vienam teko gyventi... garaže.

Geriau būtų, kad tokių kalbų nebūtų. Žadiniai sapne radiniai. Ypač šiais laikais.

Tie laikai, kada prieš rinkimus būdavo žadama pieno upės, jau seniai praėję.

Jau žinoma, kad Pasaulio Lietuvių Bendruomenė rengiasi šaukti savo seimą.

Bet tai nebus pasaulio lietuvių seimas, kurį savo laiku pakartotinai ragino šaukti mūsų bendradarbis Pranas Pūronas.

Tai bus tik vienos organizacijos seimas, kuris vargu, ar galės kalbėti pasaulio lietuvių vardu.

Bet Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, kuri pati tebėra brėndimo stadijoje, galėtų būti pasaulio lietuvių seimo iniciatorė ir net šeimininkė.

Reikėtų plačiau pasisakyti. Ir kadangi Pūronas buvo pirmas, kuris tuo klausimu prabilo, tai dabar būtų įdomu jį vėl išgirsti. Tuo labiau, kad jo projekte buvo numatyta labai platus barai tokiam seimui.

Žodžiu, tikimės, kad šiuo klausimu pasisakys mūsų bendradarbiai ir skaitytojai.

O klausimas labai paprastas: Pasaulio lietuvių seimas, ar pasaulio lietuvių bendruomenės seimas?

Visą laiką buvo manoma, kad santykiai tarp Maskvos ir Belgrado dar nėra suderinti. Dabar, Chruščiovui atvykus „atostogų“ į Jugoslaviją, ta nuomonė ypač pasitvirtino.

Gana to, kad Tarybų Sąjungos komunistų partijos centro komiteto dauguma mano, kad Jugoslavija nėra Markso-Lenino dvasios komunistų valdoma šalis. Tai, girdi, greičiau socialdemokratai...

Bet yra ir kitų priežasčių, kurios kliudo Maskvai susišnekėti su Belgradu. Maršalas Tito, kaip žinoma, reikalauja nepriklausomybės visoms satelitinėms valstybėms. Tokios pat nepriklausomybės, kokią turi Jugoslavija. Ir Lenkija buvo pirmoji, kuri norėjo eiti Jugoslavijos keliu...

Štai kodėl Chruščiovas staiga atsirado Jugoslavijoje. Matyt, jis su Bulganinu, pirmieji ištiesę ranką maršalui Tito, neįtikino opozicijos Maskvoje.

Kaip ten bebūtų, bet kova dėl pirmenybės komunistuose dar nėbaigta ir laisvasis pasaulis dar gali susilaukti netikėtų įvykių.

Juozas Tylicius

Kova dėl Suezų kanalo kontrolės tebėra diplomatinėje arėnoje. Karo dar nėra, nors anglai su prancūzais jam ruošiasi. Štai Egiptas kreipėsi Jungtinių Tautų Saugumo Tarybą, kaltindamas Angliją ir Prancūziją. Esą jos, savo veiksmais, liečiančiais Suezų kanalą, grumojasi pasaulio taikai. Kuo šie debatai baigsis, dar per anksti pranašauti, bet faktas, kad anglai su prancūzais ir čia mėgina pastoti kelią Egiptui.

O tuo tarpu sovietai visais būdais stengiasi išnaudoti šį konfliktą. Sovietų locmanai siunčiami į Egiptą, kur jie tuojau užima pasitraukusių anglų ir prancūzų vietas Suezų kanalo tarnyboje. Taip pat nėra abejonės, kad Sovietų delegacija Jungtinių Tautų Saugumo Taryboje rems Egiptą ginčė su Prancūzija ir Anglija.

Egiptiečiai sako, kad anglai su prancūzais tebetelkia karo jėgas Kipro saloje ir Viduržemio jūroje. Maskvos spauda atvirai skelbia, kad karo atveju Sovietai leistų „savanoriams“ vykti į Egiptą ir kariauti jo puseje. Iš kitos pusės, Australijos premjeras Menzies sako, kad pirmiausia reikėtų panaudoti ekonomines sankcijas prieš Egiptą. Jeigu ir tai nepadėtų, tada esą reikėtų griebtis jėgos, kaip paskutinės priemonės. Menzies, kuris praeitą mėnesį pirmininkavo penkių valstybių misijai derybose su Nasseriu, sako, kad nuolaidų dėl Suezų kanalo negali būti.

LAIŠKAI

DAR DĖL SIŪLOMOS KEPALO REFORMOS

Norėdamas įrodyti, kad Kepalo siūlymas išmesti iš lietuvių raidyno raidę c, ir pakeisti ją ts, nepagrįstas. Veselauskas nereikalingai pradėjo nuo Adomo ir Jievos, primindamas, kad rusų carų laikais buvo mums uždrausta vartoti lietuvių raides. Tai žino kiekvienas mūsų pradžios mokyklos mokinys.

Nuklydęs, kaip ir Kepalas, į svetimias kalbas, kuriomis reiktų vadovautis, tvarkant lietuvių kalbos rašybą, V. Veselauskas priėjo išvadą, kad didesnę mūsų tautos dalis yra labiau surišta su ispanų ir portugalų kalbomis. Na, tai yra naujiena, kuri ne vienam kalbininkui nebuvo žinoma.

Nei anglių, nei prancūzų, nei italių, o dar labiau ispanų bei portugalų kalbos neturėjo ir negalėjo turėti įtakos mūsų kalbai, nes tos tautos gyvena toli nuo mūsų. Mūsų rašyba buvo lenkų rašybos kopija.

Ar matė V. Veselauskas bet kurioje kitoje kalboje, kad lenkų sz būtų tariamas kaip š ir cz kaip č. Kiek lenkų kalboje tų dvynukų tarimas buvo nepagrįstas, tiek ir aušrininkai įvedė juos į spaudą, neįsigilinę į kilmę. Ar ne nuostabu, kad raidė z, gavusi viršuje šakutę, tariama ž, nepaimta pavyzdžiu padaryti tar- pat su s ir c, priklausančiomis kaip ir z prie pūčiamųjų garsų. Jei z, gavusi viršuje šakutę virsta ž, analogijos keliu s bei c gali, su šakutėmis viršuje, būti tariamos kaip š ir č. Čekai jau praeitame amžiuje tat padarė. Garso c mes savo kalboje neturime. Visi žodžiai, kurie giminiojasi su svetimomis kalbomis turinčiomis c, paverčiami mūsų kalboje k. Pvz. latvių cik mūsų kalboje virsta kiek, cepure-kopurė, cela-kelias ir t. t. Net iš kity kalbų pasiskolinti žodžiai vienodai pasikeičia.

Naivu būtų ts vartojimą neparemti patogumu, kad tuomet reikės rašyti dvi raides. To neįsivengiama. Rusų čč, atvaizduojamas vienu rašmeniu, vokiečių kalboje rašomas „chtach“, vadinasi, reikalauja septynių raidžių.

Kodėl V. Veselauskas nesutinka, kad lotynų h virsta lietuvių kalboje ž? Ar neįrodo tai

žodžiai homo - žmogus, hiems - žiema? Kad c garsas turėta būti rašomas ts, pritarė ir Maijonis, kuris, atspausdinęs pirmąją laidą „Jaunoji Lietuva“ ir dedikuodamas ją man, pasirašė J. Masiulevičius.

Lietuvių bendrinėje kalboje nesutinkame ir garso z, išskyrus garsažodžius. Giminių kalbų žodžiuose pavartota z virsta mūsų kalboje ž. Pvz. latvių zeme-žemė, ziema - žiema, zals - žalias ir t. t.

Dr. J. Januškevičius
Riverside, N. J.

GIESMĖ PRALAUŽĖ GELEŽINĖ UŽDANGA

Neseniai per priėmimą naujų piliečių Chicagos Federal Buildinge, direktorius Burton Duffie pasveikino susirinkusius (apie 200 žmonių), tarp kitko, šiais žodžiais: „Mylekite Ameriką tokia pat meile, kokia ji priėmė jus pas save“. Po jo kalbos pasigirdo garsai pabėgėlių himno, sudainuoto solistės Jean Oswald. Tai buvo visiems staigmena: ir Duffie pastebėjo: „Šis himnas praskambėjo pirmą kartą mūsų šalyje. Atžymėtina dar ir tai, kad jis yra sukurtas ne amerikiečio, bet tokio pat, kaip ir jūs, pabėgėlio dr. Frederick Nagy.“

Vengrų pabėgėlio kompozitoriaus Frederick Nagy sukurtas himnas, kaip atsidėjimas Augščiausiajam už pabėgėlių išlaisvinimą iš komunistų užgrobtų kraštų ir atvedimą į laisvąją Ameriką, dėka Amerikos Balsas, šiandien plačiai žinomas už geležinės uždangos.

Pirmą kartą šis himnas buvo įgrotas Chicagos orkestro, diriguojamo Konservatorijos direktoriaus dr. Edgar Nelsons, jo žodžius įdainuojant angliškai. Dabar himnas jau išverstas į dešimtis kalbų ir greitu laiku per Amerikos Balsą bus perduodamas ir lietuviškai.

Štai himno lietuviškasis vertimas:

**Dėkinga giesmė lai tau skambės,
Dieve galingasai danguje,
Kad išvadavai mus iš nevilties
Leidai gyventi laisvoj šalyje.**

**Kokie tremty mums teko vargai
Dieve galingas, Tu tik žinai,
Amerikon, Dieve, Tu atvedei mus
Leidai mum užmiršti vargą ir skausmus.**

Amerikos Balsas gauna žinių kad šis himnas už geležinės uždangos žmonių labai pamėgtas ir tapo nauju ginklu šiame psichologiniame kare.

Aleksas Kutkus
Chicago, Ill.

KODĖL JIE KEIČIA?

Kartą man teko dirbti su čia gimusiu čeku, kurio pavardė buvo Smitka. Aš jo paklausiau, kodėl jis nebando savo pavardės sutrumpinti į Smith?

— Smith pavardžių telefonų knygoje prirašyta penki puslapiai, tuo tarpu Smitka būna nedaug, tad aš ir pasilaikau šitą bohemišką pavardę, nes mėgtu individuališkumą.

O kaip su mūsų tautiečiais? Vos tik kiek pašildę kojas Amerikoje tuoj keičia savo gražias pavardes į airiškas ar itališkas, matyt bijodami, kad kas juos nepalaikytų lietuviais. Keičiausia tai, kad pavardes dažniausiai keičia mokyti, Lietuvoje buvę aukšti žmonės. Yra net vienas buvęs ministeris suamerikoninę savo pavardę...

Tikrai save ir savo tautą gerbiąs žmogus niekad nekeis pavardės.

Antis Rukas
Chicago, Ill.

ATITAIŠYMAS

Vienybės atspausdintame mano viešame pareiškime įsivėlė pora korektūros klaidų, kurios sudaro tam tikrų neišskumų. Būkite malonus paskelbti šių atitaisymą, nurodant kaip iš tikrųjų mano buvo parašyta:

1. „...turiu pastebėti, kad nuo š. m. gegužės 27 d....“
2. „... nieko nepasimokančių savo vadų dėka...“
3. „Jeigu seniems jos vilkams dėl to ne gėda...“

Už atitaisymą iš anksto dėkoju.

Vytautas Vintartas
Chicago, Ill.

John Baltaduonis

FRANKFORD AVENUE
C A F E
1788 Frankford Avenue
PHILADELPHIA, PA.

GERBIAMOS PONIOS

Buvęs Rygoj moterų kailinių siuvėjas pradžioje sezono siūlo didelį pasirinkimą iš savo dirbtuvės, urmo kainomis. Nauji modeliai žebenkių (mink), karakulijų, nutrijų, Alaskos ruonių, ūdrų, ir kitų kailių paltai, žaketai. Patalsoni ir perdirbami seni kailiniai Darbas pirmos rūšies. Galima išsimokėti imtal. Atidaryta kasdien nuo 8 - 6 v. Šeštadieniais nuo 8 - 4 v.

ALEX DIMANT

150 W. 28 St., New York City
Tel. CH 2-1079, TR 3-9343

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ OVERSEAS CARGO CO.

Lietuvių Bendrovė siunčia į Lietuvą (ir kitur) siuntinius su: angliškom vil. medžiagom, avalyne, vaistais, maistu, siuv. mašinom, dviračiais, laikrodžiais, akordeonais. (Siunčiama iš Anglijos per HASKOBĄ)

Bendrovė taip pat persiunčia į Lietuvą ir jūsų pačių sudarytus ir mums pristatytus siuntinius (siunčiam ir oro paštu). Visi mokesčiai sumokami siuntėjo, gavėjas nieko nemoka. Pristatymas garantuojamas - Pilnas draudimas (siunčiama per Globe Travel Service).

Prašykitė katalogų bei informacijų:
OVERSEAS CARGO CO.
2412 W. 47th Street
Chicago 32, Ill.

Tel. LA 3-5049, YA 7-4337
Siuntinių tarnyba 8 metai
S. P. JUODVALKIS

Baltic Express Co.

200 WEST 72nd STREET, NEW YORK 23, N. Y. TRafalgar 7-6611

GARANTUOJAMAS PRISTATYMAS BE ATSKIRO ATLYGINIMO. KALBAME LIETUVIŠKAI

Siunčia dovanų siuntinius į Lietuvą ir visą Sovietų Sąjungą, iš anksto apmokėjus muitą.

Per pašlą gautų siuntinių sąskaitas išsiunčiame

**Per 24 valandas
Mes ne tik prižadame,
bet darome**

Siuntiniai stelsia per 6-8 savaites. Oro paštu apie 10 dienų. Prašome įsitikinti. Parasykite, mes pasiųsimė paruoštų siuntinių katalogus ir informacijas.

LAIŠKŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY

1601-3 SOUTH SECOND STREET PHILADELPHIA, PA.

Telefonas: DE 4-5136.

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

1113 MT. VERNON STREET PHILADELPHIA, PA.

Telefonas: PO 5-4110

STEAMBOAT INN

ALMA KASMOČIŪTE, Vedeja

ĮVAIRIAUSI GERIMAI IR PIRMOS RŪŠIES MAISTAS

SALE VISOKIOMS PRAMOGOMS
Didelis ir gražus sodas piknikams

88-91 Steamboat Road, Great Neck, L. I.
Tel. Great Neck 2-1546, biznio Great Neck 2-3389, namų

PARCELS
TO
EUROPE

PARCELS TO LITHUANIA AND RUSSIA

Through the biggest Company on the American Continent

J. Kamienski

JANIQUE TRADING CO.

Head Office:

TORONTO, ONT. CANADA, 535 QUEEN ST. W. Tel. EM 4-4025

Branches in USA:

NEW YORK CITY, N. Y. 306 E. 9th St. Tel. GR 3-3470
PITTSBURGH, PA. 2013 E. Carson St. Tel. HU 1-5759
MINNEAPOLIS, MINN. 44 E. Hennepin Ave. Tel. FE 6-2330
BUFFALO, N. Y. 1162 Broadway, Tel. FI 1272
NEWARK, N. J. 102 - 16th Ave., Tel. BI 2-6816
PHILADELPHIA, PA. 725 W. Girard Ave., Tel. ST 7-1422
CLEVELAND, OHIO, 1029 Fairfield Ave., Tel. CH 1-5547
CHICAGO, ILL. 2314 W. Chicago Ave., Tel. BR 8-6780
and in 10 other cities of CANADA and USA.

Full guarantee for every parcel sent. Two weeks delivery.

Your relatives in the Old Country will receive the parcel absolutely free of charges

LARGEST COMPANY BECAUSE IT IS THE BEST!

VIENYBĖ

LITHUANIAN WEEKLY

Juozas Tysliava

Editor and Publisher

Vyt. Gedgaudas
Managing Editor

Editorial and Business Office
412 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
Telephone: EV 4-0862

Entered as Second Class Matter
Oct. 23, 1907 at the Post Office
of Brooklyn, N. Y.

SUBSCRIPTION RATES

USA per year \$5.00
Other Countries \$6.00

**Igno Šeinaus atviras laiškas
sovietų generolui Michailovui**

GENEROLE, GRĮŽK PRIE VOLGOS...

**Mes sviedžiame tavo laikraštपालaikį šiukšlynan,
kaip šlykščią, purviną skepetą.**

Gegužės 11-tą pėnai paskelbė Dagens Nyheter mano, atvirą laišką generolui kaip „Už sugrįžimą į tėvynę“ komiteto pirmininkui. Tai buvo atsakymas į paraginimą bolševikinio smurto išėiviams grįžti „tarybinėn tėvynėn“. Iš savo pusės raginau generolą susirinkti savo mums visiems nepaprastai svetimą komitetą, susikviesti visus okupacinius organus su jų policiniais ir kariniais pabūklais ir nešdintis atgal savo pamiršton ir apleiston tėvynėn, kurią, nedėkingų sūnų dovanai išsiilgusios, skalauja Volgos ir Dono upės.

Į mano laišką generolas neatsiliepė. Nepastebėjau, kad būtų paklausa ir paraginimo anksčiau grįžti savo sovietinėn tėvynėn, nei mus raginus grįžti okupuoton Lietuvon. Savo laikraštuką, dabar jau lietuviškai verčiamą ir atrodo leidžiamą kas savaitė, generolo komitetas siuntinėja man kaip ir kitiems pavogtu adresu, naktį įsiplėšus kurion lietuvių organizacijų.

Nejau generolo nesuivokta ligi šiol, kad tas laikraštukas savo iš rusiško kerėbliškai verstu pavadinimu, „Už sugrįžimą į tėvynę“, savo pilka menkute išvaizda, bolševikiškai prolektišku stilium ir vieny melų turiniu iliustruoja generolą patį? Kaip ir kitus tikrus bolševikus ir visą bolševikinį režimą, galiojančių sutarčių laužimu, smurtu ir klastotais rinkimais pagrobusių Lietuvą ir visą eilę kitų nepriklausomų valstybių.

Mes sviedžiam tą laikraštपालaikį šiukšlynan kaip šlykščią, purviną skepetą. Jis primena mums nei sarmatos, nei jokios moralės neturinčius svetimo turto, svetimų kraštų grobikus ir laisvę mylinčių, nekaltų žmonių vagius ir žudikus. Mes sviedžiam jį, kaip mūsų tėvai ir seneliai sviesdavo ugnin ar šiukšlynan jiems brukamas rusiškomis raidėmis maldaknyges ar rusiško kvapo ir spalvos rusiškus kalendorius ir brošiūras.

Užsimovęs gumines pirštines, žmogus kartais atplėši uždaran vokan kaip vogtą daiktą įdėtą, šviesos bijantį ir riogliškai skambantį „Už sugrįžimą į tėvynę“. Ką ten pamatai be blogo popierio ir nabagiškų, visados tų pačių išprievartautų šypsenų fotografijų? Pigi, nieku neparemta propaganda apie „didėlius laimėjimus ūkio ir kultūros srityse“. Kokie tie laimėjimai

IGNAS J. ŠEINIUS

štai parodo švedų spauda, su neseniai Rygą lankiusiais švedų karo laivais Latvijoje pasiuntusi savo korespondentus ir fotografus. Šiandieninė Ryga, tai iškrypusios, išduobėtos gatvės, nutriušę namai, išalkę ir apiplyšę žmonės, tuščios krautuvės, kalėjiminė nuotaika. Kraštas: nesėti laukai, o jei kur ir apsėta, blogai užderėta, į šmėklas panašūs užsilikę gyvuliai, — kaip ir patys sukolchozinti ūkininkai. Visai kaip plėšikams nusiautus Latviją. — Lietuvoj matyt bus dar blogiau, — ten nei nedrįstama kviestis užsieniečių ir pavažinėti jų po kraštą.

Visur iš „Už sugrįžimą į tėvynę“ šabloninių pavaizdavimų vienos kitos Lietuvos vietovių ar „kolūkių“ kyšo didžiausio grobiko ir istorijos didžiausio

Bolševikų partijos vadas Chruščiovas pats savo ilgam pranešime partijos suvažiavime žiemą pripažino ir įrodė, ką visas pasaulis jau seniai žinojo, kas būtent tas Stalinas.

Tikrumoje analfabetas, neregėtas egoistas, nesveiko proto žmogus, įsivaizdavęs kad jis genijus ir be atodairos iš visų reikalavęs, kad būtų garbinamas kaip viršžmogis — pagrindinė visiško bepročio ypatybė — ir žvėriškas žudikas net savo artimiausių ir ištikimų bendradarbių. Ar ne būdinga, ar ne simboliška visam okupaciniam režimui Lietuvoje ir generolui su komitetu, kad to bepročio

perspėja, „tas dirba už amerikoniškus pinigus“. Kaip paėlusiai pigu! Lyg lietuvis savo sveikos galvos neturėtų, nemylėtų laisvės, nebrangintų savo tolimos ir netolimos nepriklausomos praeities ir nepažintų bolševikų. Dėl savo tautos laisvės ir nepriklausomybės, gyvybę ir turtą aukodami lietuviavie kovoją su kryževiais, kavalijojčiais, lenkais, totoriais ir rusais. Katarinos II-ros rusų pavergtą, su okupacinės jėgos persvara nesiskaitydama lietuvių tauta sukilo 1831, 1863 ir 1905 metais. Priversti, nuo rusų budelių ir Sibiran gaudytojų bėgo svetur generolas Gelgudas, Jonas Basanavičius, Jonas Šliupas, Ernestas Galvanaukas, Antanas Garmus ir tūkstančiai tūkstančių kitų lietuvių. Pagaliau pats Vincas Krėvė, kuris kokį laiką manė, kad su bolševikais nereikėtų atsakyti bendradarbiauti, kad jų parašui ir garbės žodžiui Lietuvos nepriklausomybę gerbti reikėtų patikėti. Lietuvos kvilingo Sniečkaus brolis ir motina bėgo. Suprantama kodėl. Bolševikai pasirodė esą tie patys kaip 1918-1920 metais, pasirodė esą tikrais Čingiskano ir Tamerlano paveldėtojais. Grįžtumėm Lietuvon tuojau pat, jei žinotumėm, kad jūs išsinešdinsit, arba jei turėtumėm kiek kariškos jėgos, kuri mus įgalintų pradėti šventą tėvynės išlaisvinimo karą.

Krokodilo ašaras lieja „Už sugrįžimą į tėvynę“ dėl Vinco Krėvės ir Juozo Bagdono liūdno likimo ir vargo mirties Ameri-

koje. Jei tie du garbingi ir savistovaus proto vyrai nebūtų bėgę svetur, kažin ar jie būtų sulaukę ir tokio amžiaus ir naturalios mirties. Juk kas atsitiko su Liudu Gira ir Petru Cvirka, jaunesnio amžiaus žmonėmis, jiems bolševikams parsidavus? Kas atsitiko su Baliju Sruoga, kurį jūs sunkiai sergantį parsivežėt iš Stutthofio ir neleidot vykti į Vakarų Vokietiją pas laukiančią žmoną ir dukterį? Ką padarėt su Stasiu Šilingu ir visą jo šeima? O jis juk buvo vienas iniciatorių dar 1924 metais Lietuvoj steigti draugiją lietuvių artimesnei kultūrinei pažinčiai su Sovietų Sąjungos tautomis.

Jūs išvežėt negirdėtoms kankioms ir vergų darbams Sibire ar išžudėt lietuviuos, kurie gindami nepriklausomos Lietuvos teises nuoširdžiai siekė gerų kaimyninių santykių su jumis kaip nepriklausomi su nepriklausomais. Jūs juos išžudėt, kaip jūs išžudėt šimtus tūkstančių savo partijos ir milijonus rusų inteligentijos ir rusų ūkininkų bei darbininkų, nenustojusių galvoti savistoviai. Kiekvienas jūsų žodis, tai melas, kiekvienas jūsų veiksmas, tai žmonių kankinimas ir kraujas. Taip jūs elgiatės todėl, kad visai nesuprantat demokratijos ir socializmo pagrindinių dėsnių. Taip veikiat todėl, kad esat virtę asocialūs, kad esate barbarai.

Jei generolas turi dar kiek padoromo jausmo ir kiek susivoki apie civilizuoatumą, tai liaukis man siuntinėjęs savo neregėtai menką ir vienais melais varvantį laikraštपालaikį.

Ignas J. Šeinius

**Grįžtumėm Lietuvon tuojau pat, jei
jūs išsinešdinsite, arba jei turėtumėm
kiek kariškos jėgos, kuri mus įgalintų
pradėti tėvynės išlaisvinimo karą**

žmogūdžio ryškios pėdsakos: Stalino gatvė, Stalino aikštė, Stalino vardo fabrikas, Stalino kultūros namai, Stalino vardo „kolūkiai“, kitais žodžiais ūkininkų koncentracijos stovyklos.

vardu dar ir šiandien tiek daug kur operuojama ir afixuojamasi?

Generolo ir skurdaus laikraštuko inteligentiškumą gerai parodo tvirtinimas, kad kas nenori okupuoton Lietuvon ar „tarybinėn tėvynėn“ grįžti ir kitus

WAGNER TEATRAS
110 Wyckoff Ave. (arti De Kalb Ave.) Brooklyn, N. Y.
Nuo rugsejo 28 iki spalio 3
EINMAL KEHR ICH WIEDER
Adeleid Seeck - Paul Stanley - Ivan Petrovich
GERMANIN
Luis Trenker - Peter Petersen - Lotte Koch
Nauja vokiška savaitės apžvalga

CASINO THEATER - 86 ST.
210 EAST 86th STREET NEW YORK CITY
Nuo rugsejo 28 iki spalio 4
REGINA AMSTETTEN
Luise Ullrich - Karl Radatz - Willy Eichberger
DER FROEHLICHE WEINBERG
Gustav Kauth - Camila Spira - Willy Reichert
Naujausia vokiečių savaitinė apžvalga

Mūsų 10-ji metai -- Tūkstančiai patenkintų klientų
EXPRESS GIFT-PARCELS
Greičiausias patarnavimas į Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitus kraštus. Garantuojame, kad visi siuntiniai išsiunčiami laike 4 dieny. Įrodymas: Mes jums prisiunčiame pašto anspauduotą kvitą. Vaistus siunčiamus oro paštu pristato laike 8 dieny. Visi siuntiniai garantuoti ir apdrausti. Muitai apmokami čia. Taip pat dovanų siuntiniai be muitų į Vakarų ir Rytų Vokietiją, Lenkiją, Vengriją, Jugoslaviją. Žemais muitais siuntiniai į Čekoslovakiją. Reikalaukite mūsų kainoraščių. Atdara kasdien nuo 9 - 6 val. Šeštadieniais 10 - 2.
GRAMERCY 777 Lexington Ave., New York 21, N. Y.
SHIPPING CO. Tarp 60 ir 61 gatviu. Tel. TE 8-5462-5463

LIETUVIŲ DĖMESIUI!
**NEWARKE ATIDARYTAS OFISAS
SIUNTINIAMS GABENTI Į SSSR**
Į Ukrainą, Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitus kraštus.
Siunčiame maisto produktus, naujus ir dėvėtus drabužius, medžiagas, vaistus ir t. t.
Siuntiniai išsiunčiami 48 valandų bėgyje.
Siuntėjui įteikiamas pašto pakvitavimas apie išsiuntimą.
Siuntiniai pristatomi gavėjui 7 - 8 savaičių bėgyje.
Siuntiniai siunčiami oro paštu pristatomi 7 - 10 dieny bėgyje.
Siuntėjas gauna asmeniškų gavėjo pakvitavimus.
Visi siuntiniai siunčiami su jau apmokėtu muitu.
PRISTATYMAS GARANTUOTAS
Stūskite siuntinius giminėms.
Ofisas atdaras kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 4 val. p. p.
Netoli Pensylvanijos stoties Newark.
PACKAGE EXPRESS CO.
314 MARKET STREET, NEWARK, N. J. MITCHELL 2-2452
Siuntiniai siunčiami Parcels to Russia, Inc. leidimu

J. MARKIEWICZ
AND SONS, INC.
Laidotuvų Direktoriat
15 TRUMBULL STREET
New Haven, Conn.
Telefonas: LOcust 2-9229

Raštikio atsiminimai (3)

LIETUVOS UŽSIENIO POLITIKA - TEISINGA AR KLAIDINGA?

Buvęs kariuomenės vadas nepanaudojo savo įtakos užsienio politikos sprendimuose.- Buvo laukiama stebuklo.- Škirpos sugestijas jieškoti bendro kelio su vokiečiais Raštikis atrėmia dr. J. Šaulio žodžiais, tai būtų buvusi "kompromitacija anglo - saksų akyse"

Raštikis užsieniuose

Buv. Lietuvos ministeris Vokietijoje pulk. K. Škirpa viename savo rašinių teigia, kad Lietuvos vyriausybė neišnaudojo eilę priemonių, kurios būtų apsaugojusios mūsų valstybinę nepriklausomybę iki 1944 m. didžiosios sovietų invazijos į Vidurio Europą. „Tai labai jautri tema kiekvienam Lietuvos patrijotui“ — pastebi pulk. Škirpa. Kiekvienu atveju, labai įdomi tema — pritariu Škirpai ir jieškodamas atsakymo į iškilusius klausimus su ypatingu dėmesiu perskaičiau Raštikio atsiminimų atitinkamus skyrius. Manęs laukė nusivylimas.

St. Raštikis, Lietuvos Kariuomenės vadas ir Nr. 2 valstybiname gyvenime, tarptautiniame parkete debiutavo Londone per karaliaus Jurgio VI karūnaciją. Tą skyrių autorius pradeda tokiu motto:

„Nors svetur ir auksu grįsti miestai būtų,

Be tevnės dūmų trokšti tu tenai“.

Iš tikro jam ten buvo kilę nemumatyti sunkumai. Pvz. per puotą padavus buljoną su paukštelio pavydalo pyragaičiu, nei mūsų Raštikis, nei šalia jo sėdėjęs albanas su siamiečiu nežinoję kaip jį suvalgyti. Tik veliau Balutis paaiškines... labai paprastai su... šaukšteliu! (431 psl.)

Jei tose ceremonijose Raštikiui teko tik eilinio statisto role, tai veliau prieš karo pradžią jam teko atlikti ir keletą galejusių būti svarbių misijų. Į Berlyną ir Varšuvą. Ir ten jisai buvo statistas — išklaušė ilgų Hitlerio ir Becko monologų. Tiesa, Raštikis sakosi nebuvęs politikas, užsienio politiką nustatęs prezidentas ir vyriausybė, tačiau antra vertus jis pats teigia, kad jo įtaka buvusi labai didelė, todėl, įdomu susipažinti su jo asmenišką užsienio politikos pažiūrom. Kokios jos buvo?

Raštikis teigia, kad prezidentas Smetona buvo teisingos pažiūros, kad Lenkija subirsianti, o Vokietija negalėsianti laimėti karo. Kas tokiu atveju atsitiks su Lietuva? Beliko tik melstis, kad ir sovietai subiretų. Tai būtų per graži būklė, kad galėtų atsitikti tikrovei. Bet antra vertus tai būtų tokia situacija, kurioje mes išeltumėm laimėtojais patys nė piršto nepajudinę, atseit beliko tik to laukti. Skamba kaip paradoksas, bet iš tikro ano meto Lietuvos autoritarinis režimas negalėjo vesti kokios nors energingesnės užsienio politikos.

Santykiai su lenkais

Pavyzdžiu gali būti santykiai su lenkais. Raštikis teigia, kad

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

kariuomenės štabas, atseit jis pats, ir užsienio reikalų ministeris Lozoraitis buvo nuomonės, kad su lenkais reikia užmegsti diplomatinius santykius. Kodėl gi Smetona jų neužmezgė prieš ultimatumą, Raštikis nepaaiškina, bet gerai žinau, kad ir Smetona nebuvo jų priešininkas ir pats privačiais kanalais bandė rasti tinkamą išeitį. Kodėl jis jų neužmezgė anksčiau? Atsakymas yra toks, kad bijota vidaus neramumų. Kokia likimo ironija! Smetona, tolerantas ir jokių būdu nešovinistas, karininkų perversmo pastatytas valstybės priešakyje, turėjo toliau lošti nacionalistiniu koziriu. Galima lengvai įsivaizduoti, jog santykius iš tikro be ultimatumo užmezgus, visi kairieji ir dešinieji Lietuvos politikieriai Smetoną apšauktų išdaviku. Juk ir dabar prasidėjus emigraciniam ginčui dėl diplomatijos šefo postovio, socialdemokratiškose, atseit iš tradicijos tautinių mažumų atžvilgiu tolerantiškose Naujienose Lozoraičiui buvo iškelti priekaištai, kad jis... mokykloje prieš D. karą kalbėjęs lenkiškai!

Vienoki ar kitokie santykiai su lenkais gal ir būtų turėję įtakos į Vilniaus krašto lietuviškumo sustiprinimą, tačiau nebūtų nulėmę visos Lietuvos likimo. Juk kartu su lenkais jau buvome dalomi tarp kaimynų net tris kartus!

...ir vokiečiais

Įdomesnis klausimas yra santykiai su Vokietija. Kaip žinia, Škirpa teigia, kad laiku suėjus į glaudesnius santykius su tuo kaimynu, galima būtų kuriam laikui pratęsti daugiau ar mažiau nepriklausomą gyvenimą. Tą Škirpos pažiūrą Raštikis atrėmia buv. mūsų ministerio Lenkijai dr. J. Šaulio 1948 m. rašytais žodžiais:

„Kas mums buvo daryti prasidėjus karui? Mano supratimu, mūsų vyriausybė negalėjo nieko kito padaryti, kaip paskelbti Lietuvos neutralumą, tai mūsų vyriausybė ir padarė... negirdėjau, kad Lietuvoje būtų pasireiškusi kokia opozicija prieš tą žygį“. Reikia pridurti, kad dėl tokio žygio nebuvo atsakingas vien Smetona, kaip pvz. dėl santykių su lenkais, bet koalicinė vyriausybė, prie kurios užs. politikos nusistatymo žymia dalimi prisidėjo vicepremieras Bizauskas (krik. dem. žmogus). Dr. J. Šaulys toliau teigia, kad sąjunga su vokiečiais būtų mus sukompromitavusi anglosaksų akyse. Taip dr. J. Šauliui atrodė 1948 m.,

ar jam taip pat atrodytų ir šiandien, drįstu kiek abejoti, tačiau Raštikis tą nuomonę šiais metais cituoja kaip savo. Kiekvienu atveju Raštikis neišnaudojo savo užimtos pozicijos Lietuvos užsienio politikai vienaip ar kitaip pakreipti.

To nepadarius ir laukiant stebuklo, kad visi Lietuvos kaimynai subiretų, Raštikiui teko liūdna pareiga skristi į Maskvą. Dalis to atsiminimų skyriaus jau buvo spausdinta Vienybėje. Raštikis kelionę smulkiai aprašo, taip smulkiai, kad karštais pradėdi abejoti tų smulkmenų tikslumu. Pvz. 606 psl. Raštikis rašo: (mūsų)... „delegacija dviem Lietuvos aeroklubo lėktuvais išskrido į Rygą“. Jei ta smulkmena reikšminga, ji turėjo būti perduota teisingai, nes delegacija skrido ne aeroklubo, bet Susisiekimo ministerijos oro linijos Kaunas-Palanga lėktuvais. Dvimotorinių lėktuvų turėjome tiek nedaug, kad kariuomenės vadas turėtų žinoti jų savininkus. Kaip sakiau tai smulkmena, bet atsiminus dar ankstyvesniais numerijose minėtą gen. Skučo istoriją, reikia kiek suabejoti Raštikio pasakojimų teisingumu, juk iš smulkmenų susidaro visas mūsų gyvenimas.

Kam poilsis, kam nuovargis

Ak tie atsiminimai! Laukiame jų su nepaprastu alkiu, o sulaukę nusivylime, net susigėdame tarytum puošniame istorijos didvyrių salone matytumėm neimpozantiškai nuogą ir mažą savo tautietį. Mane toks jausmas buvo apnikęs perskaičius dr. J. Basanavičiaus ir dr. K. (Nukelta į 5 psl.)

PASAULYJE

● Tarptautiniame astronautikos kongrese Romoje sovietų mokslininkai pareiškė, kad jie jau gali pasiųsti raketą į mėnulį, kuri jį nufilmuosianti ir nuotraukas grąžinsianti į žemę. Taip pat jie pareiškė, kad esą paleidę į atmosferą šešis satelitus, su vokiečių technikų pagalba.

● Maskva anuliavo Maskvos didžiojo teatro gastroles Londone, prisibijodama, kad anglai nepasielgtų panašiai su artistais, kaip buvo pasielgta su sportininkais (čia turima dėmesy Ponomarevą „užmiršusią“ užsimokėti už skrybėlaites). Anglų Covent Garden dėl to turi 40,000 svarų nuostolio.

● Princesė Margareta, Anglijos karalienės sesuo, išskrido penkioms savaitėms lankyti anglų kolonijas Afrikoje.

● Prancūzijoje išleidžiama Salvador Dali iliustruotas Don Quichotte. Tai būsianti pati brangiausia knyga pasaulyje, nes pirmasis jos egzempliorius kainuos 30,000 dolerių ir kiti du šimtai nuo 3,000 iki 500 dolerių. Knyga, dar neišleidus, jau išparduota.

● Chruščiovui besilankant Bielgrade, jugoslavų spauda reiškia nepasitenkinimą, kad Sovietų Sąjungoje destalinizacija vyksta labai lėtai.

● Sovietų prof. Pakrovski patiekė projektą per Himalajų kalnus praveisti geležinkelio liniją, kurią numatoma paleisti atominė energija varomą traukinį.

● Prieš Nicaragvos prezidentą Somožą buvo padarytas pasikėsinimas. Prez. Eisenhowerio patvarkymu trys medicinos specialistai iš Amerikos išskrido gydyti sužeistąjį prezidentą. Pasikėsintojas buvo vietoj sargybos sušaudytas.

● Kanada pardavė Izraeliui 24 reaktyvinius lėktuvus.

● Viena mažiausių Europoje valstybių Lichtenšteinas šiemet švenčia 150 metų nepriklausomybės sukaktį. Ji turi tik 13,590 gyventojų, kuriuos valdo kunigaikštis Joseph II.

● Anglijos ir Prancūzijos vyriausybės kreipėsi į Saugumo Tarybą, prašydamos pradėti svarstyti Suez'o nusavinimo klausimą, kuris sudaręs pavojų pasaulio taikai.

● Kipro saloje anglai pakorė 3 graikų teroristus. Užpildinėjimai prieš anglus vėl padidėjo.

● Maskvoje suimtas spekuliantas Aleksandras Kukin, kuris supirkinėdamas valstybės paskolos lakštus, uždirbo keletą milijonų rublių, Maskvos priemiesty turėjo didelę vilą, porą liuksusinių automobilių ir banke buvo pasidėjęs 280.000 rublių. Sovietų spauda pirmą kartą istorijoje šį įvykį plačiai aprašė pirmuose puslapiuose iliustruodama nuotraukomis.

● Prancūzų gen. de Gaulle, sugrįžęs iš kelionės po kolonijas, pareiškė, kad jis pasiruošęs grįžti į valdžią. Socialistai į tai palankiai žiūri.

● Sovietų Sąjungoje priskaičiuojama apie 40,000 šimtamečių žmonių. Seniausias yra Jegor Korojev, sulaukęs 157 metus. Didžiausias nuošimtis senių, kaip rašo Ogoniok, gyvena kalnuose, kurių vienintelis rūpestis gerti vyną ir kvėpuoti grynu kalnų oru. Ir be abejonės, neturėjimas politinių rūpesčių.

● Anglų psichologai tvirtina, kad ideališkiausios žmonos esančios tos, kurios viršija 200 svarų. Jos būna švelnaus charakterio, romantiškos ir protingos.

Iš visų tų rezoliucijų ir planų Nasseris pasistatys naują gražią piramidę...

Komunistai nori laisvės!

Vengrų komunistų rašytojai reikalauja panaikinti cenzūrą ir kad būtų duota pilna laisvė kritikuoti Marksą ir kalbėti apie meilę.

„Mes norime pilnos laisvės, reikalauja rašytojų laikraštyje Irodalmi Ujsag pagarsėjęs komunistų rašytojas Jules Hay, „kad būtų galima pasakyti tiesą, nesibijant persekiojimų, kad būtų leista kritikuoti ką mes norime. Jei rašytojas atmeta marksizmą, tegu jam bus leista išvystyti jo pasaulėžiūrą, net jei priešinga komunizmui. Jei rašytojas tiki į Dievą, tegu jam būna duota teise kalbėti apie savo tikėjimą“.

Jules Hay, toliau rašo: „Nukimkite tas spygliuotas užtvarys, kuriomis aptvertos vyriausybės narių vilos. Pašalinkite ginkluotą policininką, kuris neleidžia įžengti į šį rojų...“

Vengrų rašytojai reikalauja panaikinti vyriausybės knygų platinimo įstaigą, kuri yra tarpininku tarp leidėjo ir knygynininko, o tuo pačiu ir cenzūra.

Ar Panama taps antruoju Suezu?

Amerikos valstybės sekretoriui Dulles pareiškus, kad Panamos kanalo padėtis esanti visai kitokia negu Suez, susilaukė aštraus protesto iš Panamos vyriausybės.

Dulles savo pareiškime pabrėžė, kad Amerika kanalo zonoje turi suverenumo teises. Dėl šito Panamos vyriausybė kaip tik ir protestuoja, nes tikrumoje kanalo zona yra išnuomota Amerikai, leidžiant jai ten laikyti savo karines jėgas, policiją ir administraciją. Tačiau Panama

VAKAR ir RYTOJ

niekad neatsisakė nuo savo suverenumo į šią zoną.

Suezio kanalo nacionalizavimas sukelia pagundą Centrinės Amerikos valstybėms panašiai pasielgti su Panamos kanalu. Nacionalistų revoliucinis sąjūdis, kuriam priklauso Peru, Venecuela ir Argentina jau pastebi, kad Suezas duoda gerą pretekstą „kontinentalizuoti“ Panamos kanalą. Gi komunistai Dulles pareiškimą, stengiasi išnaudoti propagandai prieš Ameriką.

Amerika, kad nebūtų įvykių užklupta, skubina projekto praskirti naują kanalą per Nikaragvą, įgyvendinimą.

Franco tarp dviejų ugnių...

Ne nuo šiandien ispanų aukštieji karininkai kritikuoja Franco valdomą užsienio politiką. Tačiau šios kritikos įgavo aštraus pobūdžio po paskutiniosios Londono Konferencijos.

Armija priekaištauja Francui, kad jis Maroko interesus paaukojo proislamiškai politikai, kuri nieko gero neduoda Ispanijai. „Mūsų interesai sutampa su prancūzų, sako karininkai, mes turime būti šalia jos ir palaikyti ją be užpakalinių minčių ir nesudarinti jai sunkumų, kaip kad darome dabar.“

Londono konferencijoje, pirm prisijungdama prie vakariečių, Ispanija siūlė Nasserui palankų sprendimą. Tada kai kurie ispanų aukštieji karininkai kreipėsi į Franco ir šis leidosi įtikinamas.

Jei Franco pilnumoje parems vakariečių planą, reiškia, kad jis nusileido armijos opozicijai, jei jis užims neutralumo liniją Egipto atžvilgiu bus ženklas, kad jis nebijo susikirsti su ar-

mijos aukštaisiais karininkais.

Tai galės privesti prie perversmo, kuris bus palankus monarchijos grąžinimui.

Nauji streikai Argentinoje

Argentina palietė streikų banga. To priežastimi yra ne tiek peronistų ir komunistų kiršinimas, kiel kitos daug gi lesnės priežastys.

Ekonominė Argentinos padėtis, buvusi tragiška paskutinio Perono valdymo dienomis, vėliau kiek pagerėjo. Bet tas buvo atsiekta masei pasiaukojant Didieji žemvaldžiai ir kiti tur tuoliai neparodė didelio pasiaukojimo, kai tuo tarpu žemesniosios klasės, darbininkai, biurtarnautojai, pampasų gaučos smarkiai nukentėjo dėl pezo nuvertinimo ir prekių įvežimo Aramburu vyriausybė yra pe daug mišri, kad galėtų imti socialinių reformų, kurios vienodai paliestų visus gyventojus, pakeliant Argentinos ekonomiją. Štai kodėl demokratinės partijos užklyptos streikų skubina rinkimus, tikėdamasios kad jie labiau išryškins būsimos vyriausybės veidą.

Egiptas nebijo ūkinio boikoto

Jei prancūzai ir anglai pritaikys Egiptui ekonomines sankcijas, kokios bus to pasekmės? Ar nebus tas pats, kaip buvo su Iranu, kai buvo vedama kampanija prieš Mossadeghą?

Irano ir Egipto ekonominė padėtis panaši. Abu kraštai priklausomi nuo vieno produkto: Iranas nuo naftos, Egiptas nuo medvilnės. Tačiau toliau panašumo nebėra.

Anglų specialistų išvykimas ir boikotas Irano naftos, užslopino Irano ekonomiką. Tuo tarpu Suezio kanalo boikotas ne kiek nesukliudys egiptiečiams medvilnę pardavinėti komunistiniams kraštams, ypač Kinijai, kurie jau dabar yra svarbiausieji Egipto klientai.

Net jei kanalas, boikotuojant, pasidarytų nuostolingas, Egiptas galės padengti. Praėjusiais metais Suezio kampanija turėjo gryno pelno 50 milijonų dolerių, Egiptui davusi tik 3 milijonus. Tad jei kanalas ir duotų keletą milijonų nuostolio (kas abejojama) Egiptas nuo to smarkiai nenukentės.

Norint, kad boikotas tikrai įveiktų, reiktų jį labai griežtai taikyti.

Sakoma lazda turi du galus. Jei vakariečiai per save konfiskuos Egipto auksą, Nasseris tą pat galės padaryti su vakariečių turtu Egipte, kurio prisikaitoma už pusantro bilijono dolerių.

Raštikis

(Atkelta iš 4 psl.)

Griniaus atsiminimus. Toks pat apniko perskaičius ir Raštikį. Kažin ar nebūtų geriau, kad mūsų didieji žmonės prieš spausdindami savo memuarus pasitartų su daugiau rašyme nusimanančiais, kad jų atminties produktas pasitarnautų ir istorijai ir kartu nekeltų nuobodulio. Autorius Raštikis prisipažįsta, kad rašymas jam sudaras poilsį, bet gaila, kad jis nepagalvojo apie skaitytoją – tam jo poilsio skaitymas sudartam jo poilsio skaitymas sudaro nemažą nuovargį.

Nelengva būti karaliumi...

Iki šio laiko pasaulio spaudoje Graikijos karališkoji pora buvo vaizduojama kaip laimingiausia ir buvo daug rašoma apie jos demokratiškus ir republikoniškus sentimentus, bei kokius darbus karaliene yra nuveikusi socialinėje srityje.

Tačiau visai kitaip yra pačioje Graikijoje. Čia karališkoji pora susilaukia aštrios kritikos ir puolimų.

Kiek tai liečia monarchiją, Graikijos paskutiniųjų metų istorija pasižymėjo aštriomis kovomis.

Mirus Jurgiui II, 1947 m., atrodė, kad Graikijoje padėtis stabilizuosis. Povilas I buvo sportiškas ir atrodė neutralus. Pirmieji viešpatavimo metai pateisino jo reputaciją. Graikai surado simpatišką karališką porą, besidalinančią tautos nelaimėmis ir nesikišančią į politines intrigas. Bet paskutiniai metai dalykai pablogėjo. Karalius vis daugiau pradeda kistis į politiką. Žmonėms ypač pradeda nepatikti organizuojami karališkų šeimų pasivažinėjimai, kai pačioj Graikijoje dar yra žmonių sočiai nepavalgančių.

Neseniai vienas Graikijos parlamento atstovas paprasčiausiu apyskaitos karalienės rinktų aukų šiaurės provincijoms ir paaiškinti dėl staigaus praturtėjimo kai kurių karališkųjų rūmų karininkų.

Pagaliau dar yra Kipro klausimas. Žmonės kaltina karalių, kad jis pardavė salą anglams...

Kiek reikalinga Europai naftos?

Kaip tik iškilio klausimas, kad Suezio kanalas galės sukliudyti naftos pristatymą iš Vidurinių Rytų į Europą, amerikiečių ekspertai pradėjo studijuoti Europos aprūpinimą nafta.

Reikalas eina ne apie amerikiečių naftos tiekimą Europai, bet suorganizavimą transporto iš Vidurinių Rytų iki Europos.

Europa kasdien reikalinga 300,000 tonų naftos. Iki šiam laikui 80 nuošimčių naftos gaudavo iš Vidurinių Rytų. Jos dalis pasiekdavo Viduržemio pajūry vamdžiais ir tik apie 200,000 tonų kasdien buvo pervežama kanalu.

Kol laivai apiplauks Afriką (tas užims nuo kelių savaičių iki kelių mėnesių) Amerika apsiima Europą aprūpinti nafta iš savo rezervų, paskolindama pinigų nupirkimui. Bet kaip tik laivų transportas aplink Afriką pasidarys normalus, amerikiečių naftos pristatymas bus sumažintas.

Pirkite Ukrainiečių Firmoje

KURI VIRŠ ŠIMTO METŲ VEIKIA TOJE PAT VIETOJE

ODOS

Batams ir pusbačiams, stulimui giminėms ir pažystamiems Europoje. Žymiai atpigintom kainom.

Parduodamos odos geriausios rūšies batams, bateliams ir puspadžiams. Sandėlyje turime vadinamą jučto ir pamušines odas.

Atidaryta kasdien 9 - 6 val. ir šeštadieniais iki 3 val.

King Fashionable Bell Co., Inc.

ALEKSANDRAS IR POVILAS HYSA, SAVININKAI
25 West 36th Street, New York 18, N. Y. Tel. WI 7-6278-6279

Automobilių taisymas ir gazolino stotis VIC'S CITIES SERVICE

700 E. ST. GEORGE AVE. LINDEN, N. J. - Tel. HU 6-9663

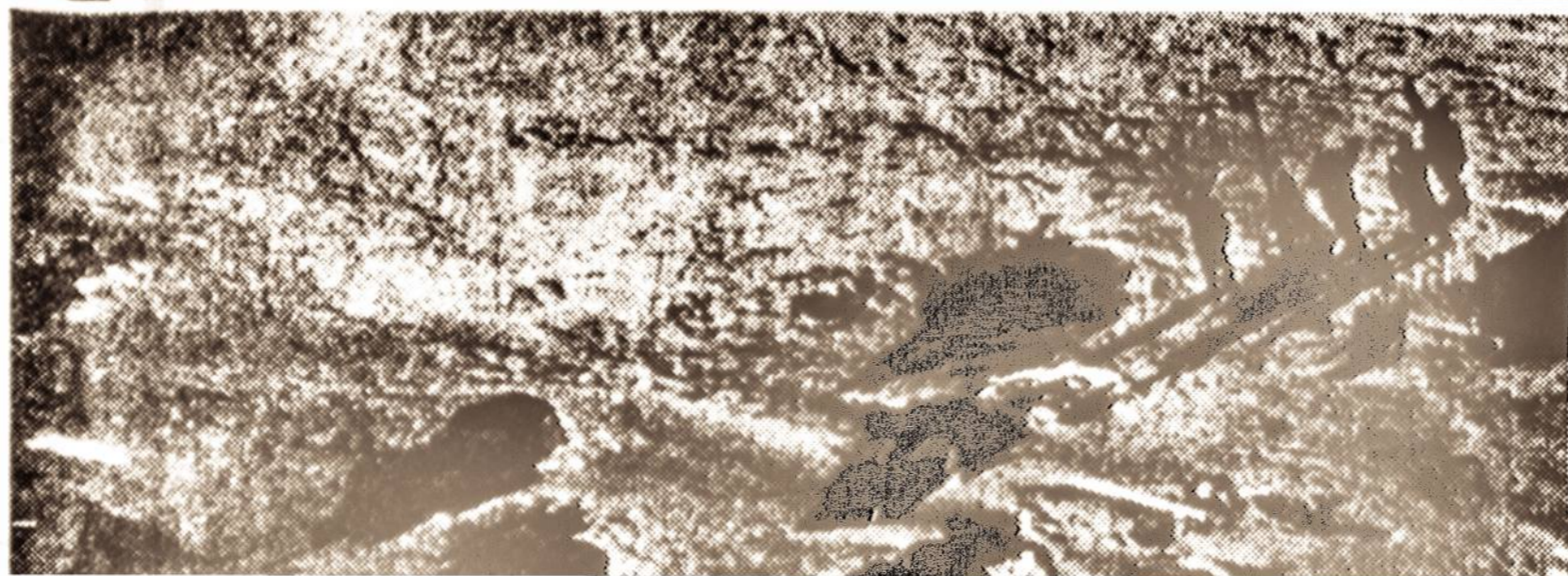
Taisomi ir reguliuojami motorai su moderniausia DU MONT televizijos aparatu ir kiais moderniaisiais franklais.

Darbas atliekamas skubiai ir sąžiningai.

KREIPTIS I SAVININKA VYTAUTA KLIMA

Farmerių žmonos Washingtone piketuoja...

PASAULIS

APAČIOJE: Prieš dvidešimt metų Windsoro kunigaikštis vietoj Anglijos sosto pasirinko mylimos moters ranką. Dar ir šiandien penkiasdešimt nuošimčių angly jam negali to dovanoti ir kunigaikštis stengiasi užsimiršti naktiniuose restoranuose.

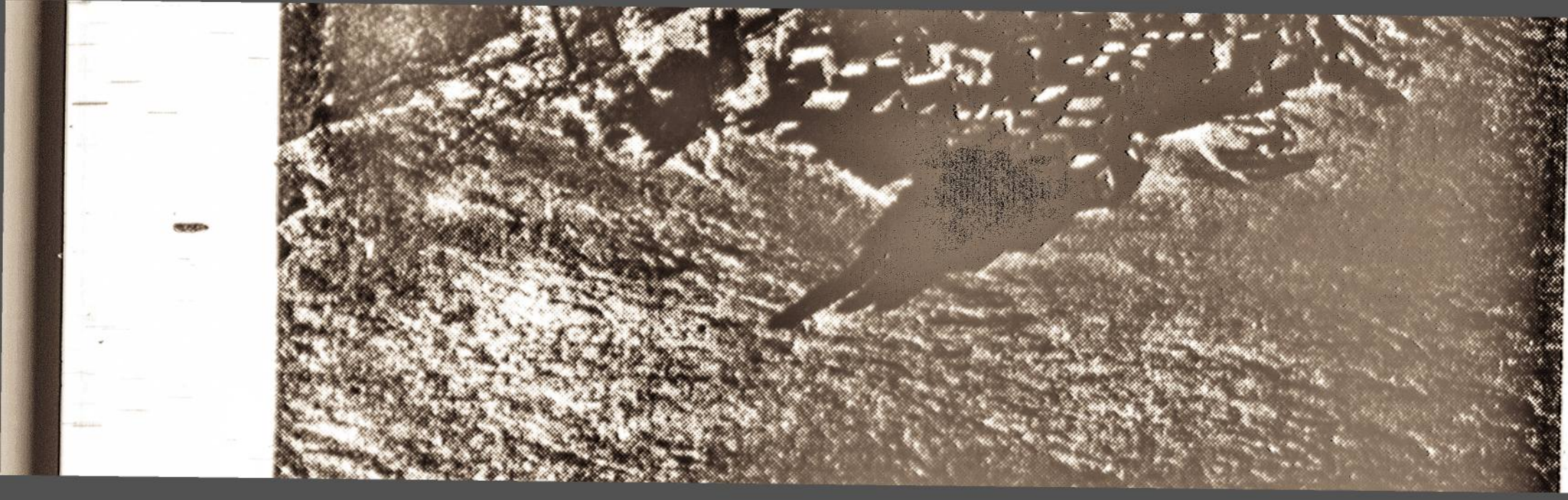
1956 m. rugsėjo 28 d.

VIENYBĖ

7

PAVEIKSLUOSE

VIRSIJE: Keturi prancūzai mokslininkai nuparašiuoti į Grenlandą, atsisveikina su lektuvu. Jie išbus ten visą žiemą tirdami ledynus.

DEŠINIE: Naujasis sovietų automobilis Zis 57 mažai kuo skiriasi nuo amerikoniško. Jis yra kopija Packardo, Chrysler, Fordo ir Cadillacco... tik senesnių metų modelių.

APACIOJE: Atvežtas į New Yorką moksliniams tyrinėjimams kolumbietis Javier Pereira, 167 metų amžiaus, sakosi ieškąs turtingos našlės. Jis sveria tik 70 svarų ir jau palaidojo 5 žmonas.

Tarybu Lietuvos spaudą pavarčius 1956 m. rugpiučio mėn. 17 d. **TIESA**

Neperkandamas riešutas

(Ką gali padaryti, bet nepadaro rajono pramonė)

„Alytaus rajono parduotuvės per šių metų pirmąjį pusmetį realizavo 700 vežimams ratų, už 28.800 rb. ūkiškų virvių, už 34.450 rb. įvairių pakinktų, 30 tonų kalkių ir 7.000 lapų šiferio. Visos šios prekės atvežtos iš Kėdainių, Panevėžio, Kauno ir kitų respublikos vietų“

(Iš Alytaus rajono kooperatyvų sąjungos valdybos ataskaitos).

VIRVAGALIO PROBLEMA

Pedagogika nuo pančio arba, kitaip sakant, virvagalio seniai atsisakė. Poezijoje ir medicinoje šis žodis taip pat retai sutinkamas. Tačiau žemės ūkyje virvė tarytum jūrininkišku mazgu pritvirtinta laikosi.

Virvė ūkyje labai reikalinga. Nenuostabu, kad Alytaus rajono kooperatyvų sąjunga net už 28.800 rb. jų kolūkiams pardavė.

Tačiau žemdirbiams nepatinka tai, kad tos virvės brangios (pardavinėjamos su antkainiu) ir būna žemos kokybės.

— Pakol sausa dar laiko, bet vos tik suspėja paragauti lietaus ir baigta, — pyksta ant kooperatyve pirktų virvių „Saulės“ kolūkio pirmininkas drg. Alfulis.

Ir pyksta ne jis vienas.

Nejaugi Alytuje negalima pagaminti virvės?

— Virvės? Ministerija neleis mums jų gaminti, — atsako rajono pramonės kombinato direktorius drg. Trubnikovas.

— Mes ir žaliavų neturime, — palaiko jį ekonomistas drg. Sabonis.

Vadinasi, iš toli vešime, brangiai mokėsime, o patys to kasdien labai reikalingo gero virvagalio padaryti ir toliau negalėsime.

NEGALIMA, NEĮMANOMA...

Rajono kooperatyvų sąjungos pramonės kombinatas stato dvi parduotuves, kepyklą. Ir štai, statybininkams prireikė paprasto dalyko — kalkių. Reikia statyti, o jų nėra. Vieni pataria važiuoti kalkių pirkti į Kauną, kiti — į Vilnių. Tačiau kooperatyvo kombinato direktorius Ulonas nenusileido. Po ilgų ieškojimų kaimyniniuose rajonuose, dėl viso pikto jis nutarė dar pasiteirauti aplinkiniuose kolūkiuose, gal kas turi užsilikusių kalkių.

Ir atsitiko keisčiausias dalykas: „Žalgirio“ kolūkio nariai kooperatyvo pramonės kombinatui pasiūlė pas juos nupirkti 10 tonų gerai išdegtų kalkių.

— Iš kur jūs jų ėmėte? — nustebė Ulonas.

O buvo šitaip. Reikėjo kolūkiui pinigų, reikėjo statybinių medžiagų. Nei vieno, nei antro nebuvo. Trisdešimtūkstantininkas komunistas Urbonas pradėjo dirbti atsilikusiam kolūkyje. Išėjus buvo surasta. Ankstyvą pavasarį trijų žmonių brigada, vadovaujama kolūkiečio Antano Balevičiaus, išdegė pirmąją krosnį kalkių. Tiesa, kolūkis neturi specialių įrengimų.

Tačiau per sezoną jis pagamins 50 tonų kalkių, kurių vienos tonos savikaina tesudaro dešimtis rublių, o galima gauti šimtus.

Kad kalkes Alytuje galima gaminti, tiki visi. Tačiau abiejų pramonės kombinatų vadovai šaukia:

— Negalima, neįmanoma. Kalkėms nėra žaliavos, nėra malkų. Be to, bandėme kartą. Jų pagaminimas brangiai atsieina...

Keista. Kodėl kalkes gaminti galima ir apsimoka „Žalgirio“ kolūkiui, o pramonės kombinatui — ne?!

ZEMAITIŠKAIS RATAIS

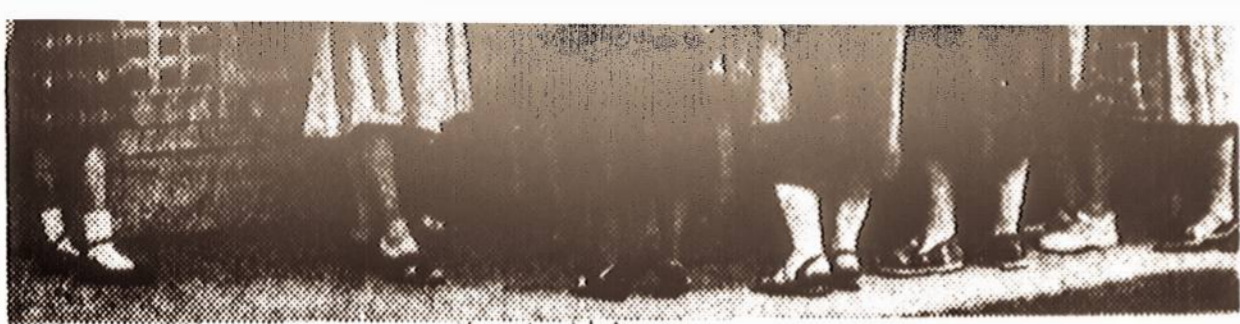
Yra liaudies patarlė — „Kieno ratuose važiuoji, to ir giesmę giedok“. Sumanė alytiškiai pramonės bei prekybos darbuotojai ir dzūkų priversti paklusti šiai patarlei ir privežė į Alytų ratų iš Žemaitijos. Ir štai, dabar dzūkai važinėja žemaitiškais ratais. Ratai, tiesa, brangoki, bet važiuoti jais galima. Važinėti važinėja alytiškiai, bet dainuoja dzūkiškai. O dažnai net pakalba:

— Turim net du pramonės kombinatus, o vežimų, ratų, pakinktų nė vienas nemoka pagaminti.

KABINETINIS ŠIFERIS

Rajono vykdomajame komitete susirinko kolūkiečiai ir kalbasi apie savo rūpesčius.

— Kuf gauti šiferio? — klausia „Pergalės“ kolūkio pirmininkas drg. Balevičius.

VIRŠUJE: Praėjusią savaitę, kepykloms streikuojant, beveik visa Prancūzija buvo likusi be duonos. Vyriausybė turėjo kreiptis į kariuomenės kepyklas, kad aprūpintų gyventojus duona. Darbininkai, kuriems duona sudaro pagrindinį maistą, buvo pasipiktinę šiuo streiku. Streiko priežastis: vyriausybė neleido pakelti duonai kainos. Prieš nepalaužiamą žmonių valią duonkepiai nusileido ir atidarė kepyklas.

VIRŠUJ DEŠINĖJE: Anglijos karalienės Elzbietos II naujausias portretas pieštas garsaus dailininko Kanelka.

DEŠINĖJE: Už geležinės uždangos siaučia sunki ūkinė krizė. Ši lenkė Varšuvoje grįžta iš turgaus beveik su tuščiu krepšiu.

— Šiferis — problema, — sako „Saules“ žemės ūkio artelės pirmininkas drg. Aliulis. — Mes pernai pirkom rajono pramonės kombinatą čerpių, apdengėme jomis kiaulidę. Tačiau šiais metais teko stogą lupti ir vėl dengti. Juk tos čerpės tokios kreivos, kad net mažiausiam lietui lyjant vanduo kaip pro tinklą pilasi.

— Šiferio mums reikia daugiau... šiferio...

O didžiulis šiferio lapas jau mėnuo kaip gulį „Okmašinos“ fabriko direktoriaus kabinete ir laukia sprendimo. Kartais atvyksta Vietinės ir kuro pramonės ministerijos darbuotojai, pabaržėja pirštais į jo šonus ir vėl paremia į kabineto sieną...

Reikalas toks. „Okmašinos“ fabriko direktorius drg. Jefimovas ir inžinierius drg. Daugirda, pasitarę, paskaičiavę pranešė visiems — „Okmašina“ gali gaminti šiferį. Piūvenų kiek nori, kieme šlako irgi kalnai. Belieka tik įrengimų ir aukštesnės markės cemento klausimą išspręsti. Viską sutvarkius, „Okmašina“ šalia pagrindinės produkcijos, gali kasmet rajono kolūkiams duoti ne mažiau kaip 15 tūkstančių lapų šiferio. Visi labai nudžiugo. Parsivežus stakles, buvo pagamintas pirmasis pavyzdys (tas, kuris dabar yra fabriko direktoriaus kabinete). O kas toliau? Toliau reikalas nejudą. Graži iniciatyva tuo ir baigėsi.

DVI AUKLĖS, O VAIKAS BE NOSIES

Rajono pramonės įmonėmis rūpinasi LTSR Vietinės bei kuro pramonės ministerija ir rajono vykdomasis komitetas. Tačiau įmonės, turėdamos ir du globėjus, gyvuoja ne kaip. Paimkime, pavyzdžiui, Alytaus rajono pramonės kombi-

natą. Jau eilė metų jis rieda atgal. Taip sakant, dirba ir sau duonos neužsidirba. Vykdomasis komitetas dėl to kaltina ministeriją, o ministerija — vykdomąjį komitetą. Vienintelė veiksmų koordinacija būna tik tuomet, kai nutariama atleisti direktorių. Laikoma, kad tai geriausia išeitis iš blogos padėties. Tediašvilis visiškai nuvadovavo pramonės kombinatui. Auklės susitarė ir už blogą darbą šiais metais jį atleido. Tediašvilis dirbo blogai, bet visai gerai, laimingai iš Alytaus išvažiavo. Argi svarbu dabar jam, kad pramonės kombinatas skolose skendi? Direktorių buvo paskirtas naujas. Auklės ir nusiramino. Tuo tarpu pusmečio gamybinis planas neįvykdytas. Plytų formavimo užduotis įvykdyta 84,2 procento, plytų degimo — 22,8 procento, drenažo vamzdžių suformuota tik pusė to, kiek buvo nustatyta, čerpių — maždaug trečdalis. Lentpiūvė įvykdė užduotį 72 procentais, stalių cechą — 34,4 procento, molinių indų dirbtuvė — 26 procentais ir t. t. Tenka pastebėti, kad molinių indų dirbtuvė, neturėdama glazūros, jau keli mėnesiai neveikia.

Reikia pagerinti ir stalių cecho darbą. Iki šiol čia labai žema gaminių kokybė. Štai, už 24 tūkstančius rublių pagaminta stalių produkcija buvo išbrokuota. Kolūkiams retai kreipiasi į cechą su užsakymais, o jeigu ir kreipiasi, tai ne visuomet jų pageidavimai būna patenkinami — trūksta medžiagos. Ministerija pagal planą išskyrė 500 kubinių metrų miško medžiagos, o paskyrą davė tik 200 kubinių metrų.

Mechaninės dirbtuvės daugiau siai turi padėti kolūkiams. Jiems

reikia remontuoti vidaus degimo variklius, kuliamašias ir kitas mašinas. Tačiau kai tik čia patenka mašina, taip ir dingsta — mėnesiais nesusilauksi, kol patalsys.

Niekam iš alytiškių jau nebeįsiūlysi pramonės kombinato čerpių. Jos pardavinėjamos tik kituose rajonuose. 15 tūkstančių čerpių neseniai buvo įbrukta Vilkaviškio rajono kolūkiečiams. Dėl blogos kokybės teko nurašyti 250 tūkstančių plytų.

Nekovojama Alytaus pramonės kombinatą už produkcijos savikainos sumažinimą. Štai, tūkstančio plytų atleidžiamoji kaina — 315 rublių, o pagaminti jas atsieina — 370 rb.

Palyginti su 1955 m. plytinė gaminių savikainą sumažino 4,25 procento. Jeigu ir toliau tokiais tempais ji bus mažinama, tai rajono pramkombinatui prireiks keturių metų, kad Alytuje pagamintos plytos kainuotų tiek, kiek moka už jas pirkėjas.

Lūdnai faktai! Tačiau jie nekelia susirūpinimo LTSR Vietinės ir kuro pramonės ministerijai.

Vietinė pramonė turi būti lanksti, atitinkanti kolūkiečių poreikius. Kad negalima Alytuje gaminti virvių, pakinktų, vežimams ratų, kalkių, šiferio, gerų čerpių — netiesa. Šią riešutą galima perkąsti. Kolūkiečiai mielai išaugins kanapių. Ir miško medžiagos galima atvežti, ir akmenį — visko. Būtina tik darbą organizuoti, kaip pridera. Reikia imti pagaliau gaminti mažiau raštų, o daugiau kolūkiams reikalingų gaminių.

R. ZUBRUS

KRYŽKELĖ

A. VIENUOLIS
Istorinis romanas

1390 metų balandžio mėnesio pabaigoje kalnuotu, miškais apaugusiu Kražantės krantu keliavo Dubysos link raitelių būrelis, susidėjęs iš kokios šimtinės vyrų ir tiek pat arklių.

Priešaky ant puikių, bet jau pailsusių žirgų sėdėjo šeši raiteliai, kurie skyrėsi nuo kitų ir savo išvaizda, ir teikiama jiems visų pagarba.

Vidurinis raitelis buvo su brangios medžiagos apsiaustu. Kai šis prasiskirdavo, po juo sublizgėdavo šarvai, kurie dengė jo krūtinę ir liemenį. Iš raitelio šalmo skiauterės svyravo lanksčių strauso plunksnų pluoštas ir taršėsi, kai pūtė vėjelis. Iš po šalmo žiūrėjo gyvos mėlynos akys ir driekėsi ant pečių ilgi gelsvi plaukai. Riterio veidas buvo skustas ir atrodė rūstus. Ant rankų mūvėjo jis metalinio nérinio pirštinėmis. Ugio buvo vidutinio ir sėdėjo balne kaip soste. Iš po brangios medžiagos apsiausto kyšojo metaliniu nériniu apsaugotos jo kojos ir kalavijo galas brangiose makštyse. Po balnu aksominė gūnia buvo apvedžiota juostomis, išsiuvinėta raštais, ir keturi platus, ilgi, kone žemę siekiant kaspiniai baigėsi iškarpomis. Metų riteriui atrodė apie keturiasdešimt.

Jo dešinėj pusėj jojo nebejaunas kryžiuočių komtūras ir kokių trijų dešimtų metų riteris. Abu buvo su baltais apsiaustais, iš priekio ir iš užpakalio pažymėtais juodais kryžiais. Ir iš jų šalimų skiauterių rietės atgal lanksčių plunksnų pluoštai, kurie šmėseliavo jojant ir taršėsi vėjeliumi dvelkiant. Iš kairės jojo trys žemaičių bajorai. Vienas jų dėvėjo vikingo drabužiais, buvo malonaus veido ir labiau panašus į vaidilą, negu į karį. Jis nuolat gėrėjosi savo žirgu, savo drabužiais, visu kuo buvo labai patenkintas ir džiaugėsi iškilminga pramoga ir savo jaunyste. Antras bajoras jojo apsigaubęs meškos kailliu, o ant galvos dėvėjo smailą šalimą. Jo veidas buvo apaugęs plaukais, barzda susisiekė su antakiais, ir, kai žvalgėsi aplink, tarytum žaibus mėtė. Jojo jis taip, jog atrodė, lyg būtų suaugęs su savo žemaituku. Metų jis galėjo turėti apie penkis dešimtis. Trečias bajoras, jau apysenis vyras, vilkėjo žemaitiškais drabužiais, kurių pakraščiai buvo apsiuvinėti šviesiai margomis juostomis; kojos apautos smailomis raudonomis naginėmis ir apvyniotos tokiais pat raudonais apivarais; per petį jis būvo persimetęs storą raudoną šikšną, ant kurios karojo makštyse ilgas, platus, dviašmenis kryžiuočių kalavijas. Iš jo akių žiūrėjo išmintis ir gyvenimo prityrimas.

Paskui tuos šešis raitelius jojo kiek prastesniais žirgais jų ginklanešiai, toliau kryžiuočiai broliai, žverių kailiais apsigaubę žemaičių bajorai, knechtai ir palydovai. Visi buvo gerai ginkluoti, drausmingi ir atrodė pasiruošę tuojau stoti į kovą.

Vienas raitelis buvo apsiginklavęs tik trumpu žemaitišku kalaviju ir dėvėjo ant galvos briedžio kepurę; laikėsi jis nuošaliai, čia užbėgdamas visiems už akių, čia atsilikdamas užpakaly, čia vėl netikėtai išlįsdamas iš miško, rodė būriui kelią. Kartais, kai raiteliai pasikeldavo ant aukštesnio Kražantės kranto, jojant nuošaliai žmogus prilaikydavo savo pavargusių žemaituką, prisidengdavo delnu nuo saulės akis ir, pasistojęs ant kilpų, ilgai dairydavosi į priekį. Išmatavęs akimis skęstančius mėlynose miškų ūkanose Kražantės tolius, vėl vedavo būrį. Iš viso ko buvo matyti, kad jis ne raitelių būrio bendras, o tik palydovas per Žemaičių girias ir pavasario balas.

— Na, Sarka, ar jau greit prasidės šitoji jūsų Padubysio vildnis, ar mes ir šiandien dar kaimynėsime su žemaičiais? — lietuviškai prabilo į palydovą greta komtūro jojantis riteris, kai Sarka, sulaukęs žemaituką ir pasistojęs ant kilpų, išžiūrėjo nuo kalno į toli dunksančią Padubysio girią.

— Štai ten, narsusis riteri, paskutinės žemaičių

sodybos, — parodė palydovas ranką į pamiškę ir paaiškino: — Už tų sodybų jau ir Padubysio giria.

— Tai šiandien pietų ganysimės jau Padubysio girioje? — gyvai paklausė riteris ir išžiūrėjo į tas sodybas.

— Taip, narsusis riteri, iki Dubysos mes nebeužjosim nė vienos sodybos. Nusileidę nuo kalno, būsimė jau Padubysio girioje, — paaiškino jam Sarka.

— O ar ilgai reikės per tą girią joti? — vėl klausė riteris.

— Negaliu pasakyti, narsusis riteri, vasarą ir žiemą kelias trumpesnis, o dabar nežinau. Jei padės jūsų ir mūsų dievai, tai po dviejų dienų kelionės pamatysime ir skaidriuosius Dubysos vandenius.

Riteris nieko neatsakė; jis liko lyg nepatenkintas Sarkos paaiškinimu ir nutilo. Po valandėlės jis prašneko į bajorą, dėvintį per petį stora raudona šikšna, ant kurios karojo ilgas kryžiuočių kalavijas:

— Mano nuomone, bajorė Rambaudai, reikėtų pavaryti žemaičius, kad iškirstų Ventos ir Padubysio girias. Žiemą iškirstų, o vasarą, sausroje, paleistų per jas ugnelę.

— Neužmirškite, riteri Grieže, kad šitos girios blogiausiais metais mus ir dengia, ir peni: jų žveriena, grybais, uogomis ir paukštiena nederliuje išminta visi žemaičiai, — atsakė jam bajoras Rambaudas ir pats įsmeigė akis į Padubysio girių ūkanas.

Jojant greta Rambaudos bajoras, dėvįs smailą šalimą, tik sužaubavo į kryžiuotį akimis ir sušnypštė nosimi.

— Bajorė, teatleidžia man gerasis dievas, bet jūs lyg ir užmirštate, kad dosniausi žemaičių šelpėjai ir maitintojai, tai mes, Mergelės Marijos ordino broliai — vienuoliai. Argi mes to neįrodėme kad ir per paskutinį jūsų žemes ištikusį nederlių? — pastebėjo bajorui Rambaudui ramiai sau jojęs ir kalbėjęs rožančių kryžiuočių komtūras.

— Teisybė, kilnūs komtūre Hermanai, jūs mums kiek ir atlyginate, bet tas nederlius ištikio mus, kai jūs nusiaubėte našiausias žemaičių sritis.

— Ir jūs nelikote mums skolingi, bajorė, tačiau vis dėlto mes pasigailėjome jūsų, sušelpėme ir maistu, ir drabužiais, nors patys sau turėjome gabenti duonos iš tolimesnių kraštų. Aš dabar tikiuos, kad jūs, atsidėkodami mums už pagalbą, iškirsite nors šventuosius pagonių gojus, praskinsite kelius per Ventos ir Padubysio girias, nes tokie tyrai tai didžiausia kliūtis šventam tikėjimui Žemaičiuose plėsti. Aš manau, kad pasveikė mūsų ordino magistras, kilnūs brolis Konradas Zölneris von Ratenšteinas, pasirūpins ir girių praretinimu.

Tai pasakęs, komtūras pabučiavo rožančiaus kryželį ir paslėpė jį po apsiaustu.

— Dabar ordino magistras yra susirūpinęs savo sielos išganymu, o Žemaičius tvarkyti pavedė man, — už bajorą Rambaudą trumpai atsakė šarvuotas karys ir, lyg kuo nepatenkintas, paspaudė pentiniais savo žirgą, tuo nutraukęs ir kalbą.

Niekas neišdrįso jam prieštarauti. Visi ilgą laiką jojo tylomis, tik vėl žaibavo į kryžiuotį akimis meškos kailliu apsisiautęs, plaukais apaugęs bajoras Sudimantas.

Ką kalbėjo vyresnieji kariai, mažesnieji, joje paskui juos, negirdėjo, nes ir jie šnekučiavo tarp savęs, žvalgėsi nuo aukštumų į tolimas ir kartais teiravosi pas būrio palydovą Sarką, nuo kur prasidės toji baisioji Padubysio giria, apie kurią kiekvienas jų buvo šį tą girdėjęs, bet nė vienas dar nebuvo ten buvęs.

(Bus daugiau)

PER RADIJĄ Į LAISVĘ!

DIREKTORIUS
TOLUMAS I
1261 WHITE STAR BLVD. N.J.
STUKAS
Waverly 6-3325

BENEDICT J. SCHEGAUS
Real Estate & Insurance

OFISAS NAUJOJE VIETOJE:

152-08 84th DRIVE JAMAICA 32, N. Y.

Telefonas: AX 7-0990

TRAUN'S BAR

RESTORANAS IR BARAS
AUGUST TRAUN, savininkas

N. E. cor. 7th ir Dauphin Street

Philadelphia, Pa.

Telefonas PO 5-9785

LIETUVIS PERKA TIK PAS LIETUVI!

REPUBLIC WINE
& LIQUOR STORE

MARIJONA IR JURGIS
JOKUBAČIAI

322 UNION AVENUE
BROOKLYN 11, N. Y.

Tel. Evergreen 7-2089

FRANK NARBUTAS

NAMŲ DAŽYTOJAS
IR DEKORATORIUS

Turis 15 metų patyrimą ir
apdraudą šioje srityje.

Darbas visada atliekamas rūpestingai ir gerai

115-53 NEWBURG ST., ST. ALBANS 12, N. Y.

Telefonas: LA 5-4292

KELIONĖ POŽEMIO KIAURYMĖMIS

New Yorko valstybeje gamta labai įvairi ir įdomi. Žemės paviršius daugiausiai kalnuotas, akmenuotas.

Būdingas kraštovaizdžio margumas sudaro didelius plotus susiraizgiusių kalnų, susiformavusių iš kietojo granito uolų, kur slepiasi daug neištirtų turtų ir požeminių paslapčių. Viena iš tokių teko aplankyti Mohawk slenkyje, už kelio likos mylių nuo Albany, N. Y. Ši vietovė vadinasi Howe Caverns, kurią atsitiktinai atrado Lester Howe 1842.

Šios natūralios požemio kiauromės ir originalios olos pačios gamtos išpuoštos stalaktikais, stalagmitais, susiformavusiais per milijonus metų.

Prie įėjimo į požemį yra didelis pastatas su erdve sale, poilsio kambariais ir patogiomis kedėmis. Be to, čia pat veikia du elektriniai elevatoriai, kuriais nuleidžia ir iškelia lankytojus 156 pėdų į požemį ir atgal. Veikia dvi savarakiškos elektros jėgainės, kurios siunčia elektrą požemio kiauromėms apšviesti ir vėdinti. Spalvotas apšvietimas iš 1600 elektros lempučių suteikia požemio olos daugiau būdingumo bei grožio.

Vos tik nusileidi požemin, tuojau randi originaliai susiformavusią uolieną, kuri pavadinta kinų pagoda (šventykla). Paėjus toliau, pasiekama „angelų niša“, o kiek toliau matyti tiltas virš kiauromės su pasvirusia uola. Kiek paėjus erdvio požemio, užtinkamas „Pizos bokštas“ ir iš čia laiptai veda į vestuvių „altorių“ kur, vadovo tvirtinimu, jau yra susituokę 50 porų. Vienoje uoloje ryškiai atsispindi „raganos“ profilis. Dar kiek toliau yra labai įdomi uola, panaši į bičių avilį. Be to, šiame požemyje dar yra

įėjimas į „Titano šventyklą“, į „Katedros priegį“ ir viena uola, panaši į vargonus. Lankytojai randa požemio šniokščiančią upelį, nedidelį ežerėlį, kuriame laivais turi progos pasistiepti, po įvairias galerijas ir saleles.

Nėra nieko nuostabesnio, kaip stovėti vienoje iš požemio salų ir stebėti stalaktitus ir stalagmitus, čia stunkstančius kaip pasakų milžinai, ten vėl išryškėjančius kaip nuostabius rezginius. Geologų manymu vieno kubinio colio šių stalagmitų susiformavimui reikėjo apie šimto metų. Pasivaikščiojimas aukštais skliautais, išpuoštais koridoriais, kuriuos

pati gamta įtaisė, grožėjimasis stalagmitų, stalaktitų, uolų bei uolėnų spalvomis – tai vis dalis šio nuostabaus lankymo. Įrystymasis požeminiame ežere irgi savotiškai lankytoją nuteikia. Taigi, šiame požemyje apsilankius ir išbuvus vieną valandą 25 minutes ir padarius virš mylios kelio, palieka gilų įspūdį lankytojo sąmonėje. Reikia pastebėti, kad šio požemio uolos yra skirtingos nuo kitų žinomų uolų ir todėl įdomios savo originalumu.

Šio požemio kiauromėse temperatūra yra pastovi visus metus, būtent, 52o Fahrenheito.

Jonas Miškinis

HELEN POVILANSKIENĖ

BARAS ** RESTAURANAS
SALE ŠEIMYNINĖMS PRAMOGOMS

158 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 4-9737

BARAS IR RESTORANAS

JULIUS DAUGMAUDIS, Savininkas

Stiklinis baras. Viena gražiausių užėgų Brooklyne.

273 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 4-9533

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.

BARAS * RESTORANAS

SALE VESTUVĖMS, SUSIRINKIMAMS, PARENGIMAMS.

VYTAUTAS BELECKAS, savininkas

1883 MADISON STREET BROOKLYN 27, N. Y.

(Prie Forest Ave. stoties, Ridgewoode)
Tel. EV 2-9586

DRABUŽIAI MŪŠŲ SANDĖLY PARDUODAMI
TREČDALIU PIGIAU, NEGU KRAUTUVĖSE

GERIAUSIA MEDŽIAGA IR DARBAS

REGAL MANOR CLOTHES

53 West 23 Street New York 10, N. Y.
ORegon 5-5090-1-2-3

NAMŲ STATYBOS IR TAISYMO DARBAI Labai žemomis kainomis

Mes statome naujus, bet taip pat taisome senus namus, kurie paskiau atrodo kaip nauji ir moderniškai. Mes atliekame visus - didelius ir mažus - darbus, susijusius su jūsų namo vidaus ir išorės remontu.

Mes taisome bei rengiame: verandas, terasas, antruosius langus bei duris (storm windows), garažus, atikus, rūsius, virtuves bei maudynių kambarius, pašaliname 'violations'.

NĖRA DARBO, KURIO MES NEGALĖTUME ATLIKTI

A. NAUDUS GENERAL CONTRACTOR
366 ETNA STREET BROOKLYN 8, N. Y.
Telefonas: Midway 7-0528

RAMUNES

Ramunų arbata visada yra gera gerti. Ramunų šviežių žiedų puse svaro kainuoja \$1.25.

Liepos žiedų arbata geriausia praktiškumui sukelti, pusles, inkstų ir persišaldymo ligoms gydyti. Liepos žiedų puse svaro - \$1.25.

Pupalaiskis (kartusis) vartojamas gydyti kepenims, škorbutui, geltligei, reumatizmui ir kirminams išvartinti. Pupalaiskių lapų puse svaro - \$1.25.

Trejanika tinka pašalinti įvairiomis vidurių piktybėmis! Visą kartą gali gauti už prisijutus \$4.00.

ALEXANDER'S CO.
414 Broadway
South Boston 27, Mass.

A. Andriuskevičius

Laukrodininkas ir Juvelyras
DIDELIS PASIRINKIMAS
Brangenybių
485 GRAND STREET
Brooklyn 11, N. Y.
EVergreen 4-2318

SAVINGS ACCOUNTS
CORDIALLY INVITED
Latest Interest Rate **3%** A YEAR

Compounded semi-annually January and July

Interest begins the FIRST day of the month on deposits made during the first 10 BUSINESS days of January and July, the first 5 BUSINESS days of April and October and the first 3 BUSINESS days of all other months when left until the end of the interest period.

THE *Kings County*
SAVINGS BANK

Incorporated 1860
135 BROADWAY at BEDFORD AVE.
539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue
Your Deposits in This Bank Are Fully Insured Up to \$10,000
Member Federal Deposit Insurance Corporation

JUOZAS GRABAU

Licensed
REAL ESTATE BROKER

Patyręs nekilnojamo turto pirkimo pardavimo tarpininkas. Namų pirkimo ar pardavimo atveju patarina kreiptis į savo tautietį. Būsime patenkinti sąžininga ir rūpestinga paslauga.

227 BEDFORD AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
STagg 2-7524

VISAME NEW YORKE NERASITE GRAZESNIŲ
IR PATOGESNIŲ SALIŲ, KAIP

GRAND PARADISE

Ką nerengtumėte -- koncertą, vestuves, šoktus ar prakalbas -- Grand Paradise gali tilpti nuo 25 iki 2000 dalyvių.

J. Weinstein

Reikalų Vedėjas

320 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
EVergreen 7-1123

MŪŠŲ MICHIGAN FARM SŪRIS YRA PATS GERIAUSIAS
JŪSŲ MALONUMUI IR SVEIKATAI

Jį galite pirkti ir valgyti su pilnu pasitikėjimu

Visos geresnės maisto krutuvės su pasididžiuo aprūpina jus su šiuo tikru lietuvišku sūriu. Apsaugokite save ir savo artimuosius... Neleiskite save perkaltėti, kad pirtumėt pakaitalą. Reikalaukite tik

MICHIGAN FARM SŪRIO

Jeigu abejojate, paprašykite pamėginimui. Jūsų skonis jums pasakys. Mes norime, kad jūs patys būtumėt sprendėjas. Mes esame nuoširdžiai dėkingi sūrio mėgėjams ir geresnės maisto krutuvėms, kad jūs tiek išpopuliarinot Michigan Farm sūrį, kuris paliko visų mėgiamiausiu. Mes pasižadame ir toliau jums gaminti tik patį geriausią sūrį.

MICHIGAN FARM CHEESE DAIRY, INC.

Jonas ir Angelina Andriuliai

Vieninteliai šio sūrio gamintojai, Fountain, Mich.

Aptarnavimui ir informacijai rytuose prašome kreiptis:

PETER LISAUSKAS - 69-15 53rd Ave., Maspeth, N. Y. TW 4-8087
VICTOR ABECUNAS - 351 Park St., New Britain, Conn. BA 3-1342
Mes pristatome sūrių įvairiems pobūviams

LIETUVIAI ADVOKATAI

CLEMENT A. VOKET
(Vokietaitis)
41-40 74th Street
Jackson Heights 73, N. Y.
Newton 9-6620

KESTUTIS W. MICHELSON
87-14 111th Street
Richmond Hill 18, N. Y.
Virginia 6-6060

ST. BREDIS, JR.
37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
AP 7-7083

ANTHONY J. WESLAN
16 Court Street
Brooklyn, N. Y.
Triangle 5-6116

PARK FLORIST

MATTHEW MAŽEIKA

Gėles pristatome į bet kurią pasaulio vietą.

80-15 JAMAICA AVENUE
(Skersai nuo Haven teatro)

WOODHAVEN 21, N. Y.
Telefonas: Virginia 9-3112

Paulius Gaubys

FOTOGRAFIJA

Portretas, vestuvės, vaikai įvairūs subvimalai, kopijos ir t.t.
Naturaliose spalvose trijų dimensijų (stereo) nuotraukos,
taipgi aliejiniai portretai.

P. Gaubys foto srity dirbęs nuo 1926 m. (Lietuvoje, Berlyne
ir Amerikoje) darbą jums padarys greitai, gerai ir pigiai.

85-27 88th STREET

WOODHAVEN 21, N. Y.
Tel. VI 6-2164

KUR APDRAUSTI NAMUS, BALDUS, AUTOMOBILIUS
IR KITAS VERTYBES?

Visuomet greitą ir gerą patarimą bei patarimą gausite pas

JONĄ JUODĮ

664 JAMAICA AVENUE, BROOKLYN 8, N. Y.

Kreiptis: darbo dienomis nuo 5 val. po piet iki 8 val. vak.
Šeštadieniais nuo 10 val. iki 5 val. vakaro.

Telefonas: AP 7-9454

LIETUVIŠKI SŪRIAI

Lietuviški sūriai, gaminami Michigan valstybėje yra švieži
nes jie atgabenami lėktuvais.

Gydytojai sako, kad maitinimasis pieniškais produktais, ypač
sūriu, stiprina žmogaus sveikatą ir ilgina jo amžių.

Petro Lisausko krautuvėje (prieš Maspetho lietuvių bažny-
čią) taip pat galite gauti lietuviškos Boston Baking Co. ga-
mybos duonos, tikrų lietuviškų dešrų ir šviežių, tiesiai iš
farmos atvežtų kiaušinių.

Petro Lisausko krautuvėje gaminami tik švieži produktai.

PETRAS LISAUSKAS

64-09 CLINTON AVENUE MASPETH, N. Y.
Telefonas: TW 4-8087

LIETUVIAI SMUKININKAI

susipažinkite su
Lietuvio gamybos smuikais
GARBĖS DIPLOMĄ
Laimėjusiais 1926 metais
Pasaulinėje Parodoje
Philadelphia, Pa.

Kainos nuo \$150 iki \$500

JULIUS SVITRA
SMUKŲ DIRBĖJAS
1534 First Avenue
SAN DIEGO 1, CALIF.

ANTON APPEL

Parduodami lietuviški skilandžiai, dešros ir kiti
pirmos rūšies maisto dalykai:

JERSEY PORK

428 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

Telefonas: STagg 2-3108

MISIŪNŲ DEGTINĖS KRAUTUVĖ

RAY'S LIQUOR STORE

Juozas ir Izabelė Misiūnai, Savininkai
Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas
įvairiausios rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai.

103-55 LEFFERTS BOULEVARD, RICHMOND HILL, N. Y.

Telefonas: VIRGINIA 3-3544

DRAUDIMO REIKALAI, TAKSŲ (INCOME TAX) PARIŠUMŲ,
NOTARINŲ DOKUMENTŲ TVIRTINIMŲ, KREIPTIS Į

JUOŽĄ ANDRIUŠĮ

GENERAL INSURANCE BROKER • CONSULTANT • NOTARY PUBLIC

Užpildomi federaliniai ir valstybės takasai, tvirtinami įvairūs
dokumentai ir atliekami visų rūšių draudimai:
gyvybės, namų, baldų, automobilių, biznų ir t.t.

GERAS PATARNAVIMAS

Kreiptis kasdien iki 8 val. vak. Šešt. iki 6 v. v.

238 LEONARD STREET

BROOKLYN 11, N. Y.

Telefonas Evergreen 7-8247

GERIAUSIAS

INSURANCE ir REAL ESTATE

PĀTARNAVIMAS PAS

ORMAN & MICHELSON

110-04 Jamaica Ave.,

Richmond Hill, N. Y.

VIRGINIA 6-1800

ELMHURST AUTO COLLISION REPAIRS

ZIGMAS ZALIAUSKAS, Savininkas

Taisoma, parduodama, tarpininkaujama
ir padedama nupirkti automašinas.

Sąžiningas, geras ir prieinamas patarnavimas.

90-30 43rd Ave.

Elmhurst, N. Y.

Telefonai: IL 7-1400, IL 7-1437

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA

231 Bedford Avenue Brooklyn 11, N. Y.

KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS

Telefonas: Evergreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)

423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N. Y.

Telefonas: Evergreen 7-4335

Koplyčia Laidotuvėms

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME

MATHEW P. BALLAS

ALB. BALTRUNAS-BALTON

Direktorius

Reikalų Vedejas

660 Grand Street

Brooklyn, N. Y.

NOTARY PUBLIC

Telefonas: STagg 2-5043

SHALINS FUNERAL HOME

KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS

F. W. SHALINS, Jr.

J. B. SHALINS

84-02 Jamaica Avenue

Woodhaven, N. Y.

Telefonas: Virginia 7-4499

AUGUST P. GUSTAS, Inc.

AUGUST P. GUSTAS, Prezidentas

354 Marcy Avenue

Brooklyn, N. Y.

(KOPLYČIOS SUTEIKIAMOS IR KITUR)

Telefonas: Evergreen 7-4774

PATRICK FUNERAL HOME

635 North Wood Avenue

Linden, New Jersey

Telefonas: Linden 2-4119

ROGERS FUNERAL HOME

P. RADZEVICIUS, Direktorius

410 Metropolitan Avenue

Brooklyn 11, N. Y.

Telefonas: STagg 2-4409

Estate of A.J. VALANTIEJUS

V. R. VALANTIEJUS, Mgr.

GENERAL INSURANCE AGENT

NOTARY PUBLIC

54-41 72nd Street

Maspeth, L. I., N. Y.

Telefonas: Newton 9-4464

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius
įvairiems reikalams.

New Yorkas ir Apylinkė

Inž. Br. Budginas su žmona siunčia Vienybei sveikinimus iš Honolulu, Hawajų salos Pacifike, kur šiuo metu atostogauja.

K. Martišienė, buvusi skautų „Meris“ stovyklos viršininke, dėkoja visiems paremusiems moraliai ar materialiai šią stovyklą.

Jonas Ūsoris, 65 m. amžiaus, biznierių, ilgametis Vienybės skaitytojas Detroite, mirė rugsėjo 1 d. Plačiau apie velionį parašė Jonas Krunklys, ir jo korespondencija dedama kitame Vienybės numeryje.

A. Ošlapas, V. Alksnis, J. Pakalka, M. Kregždienė, A. Varnas, adv. K. Mikelsonas, A. Mačionis, P. Montvila, J. Tysliava ir J. Gudas praėitą pirmadienį Pil. Klube dalyvavo New Yorko Lietuvių Tarybos posėdyje.

Ant. Bagdžiūnas, Lietuvių Sporto Klubo įgaliojamas rašyti Vienybeje sporto reikalais. Apie tai oficialiai praneša Sporto Klubo pirmininkas Al. Vakselis ir sekret. J. Kepenis.

Juozas Vilnius, 213 S. 4th St. Brooklyn 11. N. Y. ieško P. Juskevičiaus, kuriam jis turi svarbių žinių apie jo seserį Oną Lietuvoje.

M. Klimas, plačiai žinomas visuomenės veikėjas iš Linden, N. J. rugsėjo 29 d. švenčia savo 60 metų gimtadienį ir vardadienį.

N. Kulbokienė, vienybiete, vyksta trumpoms atostogoms į Menderių ūkį, White Sulphur Springs, N. Y.

Jokūbas Rautkis, ilgametis Vienybės skaitytojas ir veikėjas Worcester, Mass., buvo sunkiai susirgęs. Ligos metu jį lankė dukte Juzė Daužvardienė, Lietuvos Konsulo žmona, iš Chicago.

PRASIDĖJO MOKSLAS

Maironio šeštadienine mokykla Brooklyne rugsėjo 15 d. pradėjo mokslo metus. Į mokyklą įstojo 18 mokinių.

Jaunesniųjų skyrių mokiniai – M. Ažuolaite, P. Ažuolas, V. Gerdvilis ir R. Ruzgaitė, parūšti mok. J. Gerdvilienės, per J. Stuko radiją, ta proga, atliko mažą vaidinimą: „Susitikime mokykloje“.

Šiais metais mokykloje dalyvauja: A. Aistienė, P. Gaurys, J. Gerdvilienė, J. Jocienė, R. Kisielius, J. Matulaitienė, kun. J. Pakalniskis, E. Ruzgaitė, dr. A. Šešplaukis, K. Šventoraitienė, dr. V. Viliamas ir A. Zubkiene. Mokyklos vedėja I. Banaitienė, inspektorius P. Gaurys.

REIKALINGA MOTERIS

bet kurio amžiaus patarnauti vienam asmeniui. Gaus kambarį, maistą ir algą. Kreiptis: Mr. Raudzius, 328 Union Ave. Brooklyn, N. Y.

REIKALINGA MOTERIS.

pagyvenusi, lengviems namų ruošos darbams ir kūdikio priežiūrai lietuvių šeimoje. Geras atlyginimas, maistas ir kambarys. Skambinti Virginia 8-4388.

Tėvo Tomo Žiūraičio išleistuvėse Newark: Sėdi iš kairės į dešinę garbės svečiai: kun. P. Totoraitis, kun. Vyt. Demikis, dail. V. K. Jonynas, vicekonsulas A. Simutis, tėvas J. Borevičius, inž. V. Dilis, tėvas K. Žvirblis, tėvas Tomas Žiūraitis, tėvas B. Mikalauskas, prel. I. Kelmelis, A. Butvydaitė. Stovi: J. Ginkus, Pr. Saveikis, A. Trečiokas, Edv. Mažionis, Iz. Jatulis, Izabelė Diliene, M. Klimas, O. Saveikytė, J. Kralikauskas, rašytoja K. Grigaitytė-Graudušienė, S. Gudas.

TĖVĄ TOMĄ ŽIŪRAITĮ IŠLYDĖJUS

„Išskyrus komunistus, praradusius savo sąžinę, visi mes esame vienos motinos Lietuvos vaikai“, pareiškė atsisveikindamas tėvas domininkonas Žiūraitis.

Praeitą sekmadienį, rugsėjo 23 d. Šv. Jurgio Draugijos salėje, Newark, vietos ir apylinkių veikėjų komitetas buvo surengęs tėvui Tomui Žiūraičiui, žinomam rašytojui, žurnalistui ir kalbėtojui, išleistuves. Publikos buvo pilna salė. Mat, tėvas Žiūraitis, gyvendamas New Jersey valstybėje, per trumpą laiką sugebėjo įsigyti daug gerų ir nuoširdžių draugų. Į Žiūraičio išleistuves susirinko įvairių pažiūrų ir įsitikinimų žmonės. Visi norėjo atsisveikinti veikėją, kuris savo raštais, pamokslais ir kalbomis lietuviškose kolonijose paliko neišdildomus pėdsakus.

Tėvas Žiūraitis yra ypatinga asmenybė. Būdamas ištikimas savo luomui ir principams, jis kartu yra tolerantiškas kitų žmonių įsitikinimams ir principams. Be to, tėvas Žiūraitis yra tos rūšies „gyvas sidabras“ kurio visur pilna: susirinkimuose, parengimuose, koncertuose ir privačiuose pobūviuose. Čia jis su žurnalistais, čia su rašytojais, čia su dailininkais, čia su biznieriais, čia vėl su eiliniaisiais žmonėmis. Pro jo akis nepraeina nė vienas žmogus, kurį jis kada nors susitiko ar tik pripuolamai jam buvo paspaudęs ranką. Jis, kaip teisingai vakaro vedėjas inž. Vladas Dilis pasakė, nėra iš tų, kurių reikia įšokoti. Jis eina į žmones, jis pats juos susiranda.

Ir kiekvienas lietuvis, kuris, anot tėvo Žiūraičio yra nuoširdus Lietuvos laisvės idealams, yra jo draugas ir bendradarbis. Nenuostabu, kad šias išleistuves tėvui Žiūraičiui ruošė daugiau negu vieno įsitikinimo žmonių komitetas. Komiteta, priešaky su inž. V. Diliu, sudarė šie veikėjai: Mikas Klimas, Izidorius Jatulis, Kotrina Graudušienė, Izabelė Diliene, Ona ir Pranas Saveikiai, Edvardas Mažionis, Andrius Trečiokas ir Juozas Kralikauskas.

Reikia pasakyti, kad išleistuvių programa buvo gerai su tvarkyta. Komiteto vardu programą atidarė M. Klimas, pakviėdamas jai vadovauti komiteto pirmininką inž. Vl. Dilį. Apibūdines vakaro tikslą, pirmininkas pakvietė į sceną jaunąmetę pianistę Rūtą Graudušytę. Vėliau buvo pakviesta plė A. Butvydaitė, kuri padėklamavo porą Brazdžionio eilėraščių. Pagrindines kalbas pasakė tėvas Žvirblis, vicekonsulas Simutis ir Vienybės redaktorius Tysliava. Be šių kalbėtojų, iškėlusių tėvo Žiūraičio nuopelnus visuomenei, trumpai kalbėjo dar šie asmenys: prel. I. Kelmelis, J. Ginkus, Jatulis, Gudas, dr. Skripkus, K. Trečiokas, Jokubaitis, Purnas, Kralikauskas, Liudvinaitis, tėvas Mikalauskas, J. Valakas, S. Narkėliūnaitė, tėvas J. Borevičius iš Chicago, kpt.

Rugys, kun. Demikis, dail. Jonynas ir Prapuolenis. Laiškais bei telegramomis sveikino: dr. J. Januškevičius, kun. Kemėšis ir kiti. Programai baigiantis, Izabelė Diliene komiteto vardu tarė sveikinimo žodį ir garbės sveičiui įteikė dovaną.

Išleistuvių vakaras praėjo labai nuoširdžioje ir pakilioje nuotaikoje. Dalyviai buvo pasotinti gerai paruošta vakariene. Po visų kalbų, vakaro vedėjas inž. Dilis pakvietė kalbėti patį garbės sveičią. Tėvas Žiūraitis savo kalboje, kaip Vaižgantas sakydavo, pabėrė visą eilę deimaniukų. „Mes esame gyvenimo ir amžinybės ambasadoriai. Nežiūrint kokių pažiūrų lietuvių lūpomis Dievas prabilų – jis yra mano draugas ir prietelis“, kalbėjo tėvas Žiūraitis. „Išskyrus komunistus, praradusius savo sąžinę, visi mes esame vienos motinos Lietuvos vaikai“, toliau kalbėjo Žiūraitis. Dėkodamas komitetui ir visiems išleistuvių dalyviams, tėvas Žiūraitis pridėjo: „Šis vainikas, nupintas iš įvairiaspalvių lietuviškų gėlių, amžinai liks mano širdyje“.

Baigiant, dar tenka pažymėti, kad publika, paskutiniam pagarbos žestui, atsistojusi, tėvui Žiūraičiui padainavo „Ilgiausių metų“.

Nenoriai dalyviai skirstėsi, dar norėdami asmeniškai garbės sveičiui paspausti ranką.

PRAMOGOS IR SUSIRINKIMAI

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS NEW YORKE

LS Ramovė New Yorko skyrus lapkričio 17 d. Apreiškimo parapijos salėje, Brooklyne, ruošia kariuomenės šventės minėjimą. Rengėjai prašo organizacijų tą dieną nedaryti kitų parengimų.

CHORO REPETICIJOS

Brooklyno Operetės Choro valdyba praneša, kad choras pradėjo darbą. Repeticijos vyksta penktadieniais 8 v.v. Brooklyno Liet. Piliėčių klubo patalpose.

Choristai ir visi norintieji dalyvauti chore, prašomi atvykti į repeticijas.

Choro valdyba

SACHMATAI

Naujai įsteigtas New Yorko Baltijos Šachmatų Klubas jau pradėjo aktyviai veikti susirenkant penktadieniais Free Baltic House, 131 East 70 Street, New Yorke. Organizacijos valdybon išrinkti šie asmenys: pirmininkas A. Rankis, vicepirmininkas V. Podrang, sekretorius E. Staknys, išdėninkas J. Vilpišauskas, turnyrų direktorius H. Allik. Turnyrų komitetas, į kurį be direktoriaus dar įeina J. Pamiljens ir A. Šukys, jau skelbia registraciją norintiems dalyvauti pirmenybėse, kurių pirmas ratas prasidės spalio 5 d. 8 v.v. Užsiregistruoti galima penktadieniais ne vėliau kaip spalio 5 d. 7 v.v.

Norintieji dalyvauti klubo veikloje, kviečiami įsirašyti.

E. S.

Skautų vadų suvažiavimas

Atlanto pakraščio skautų vadovai buvo suvažiavę į New Yorką aptarti savo darbus, sudaryti ateities planus. Suvažiavime dalyvavo 77 vadovai, jų tarpe ir Liet. Sk. Brolijos Vyriausias skautininkas Stp. Kairys.

Šeštadienį vakare įvyko jaunimo linksmavakaris su įdomia programa, kurią išpildė New Yorko skautai ir skautės.

Sekmadienį vadovai organizuotai dalyvavo pamaldose.

Tėvas Žiūraitis dar šią savaitę išvyksta į Michigan valstybę, kur jis savo vyriausybės skiriamas naujoms pareigoms. Tėvas Žiūraitis yra domininkonas ir dirba akademinį darbą.

Pilypo Dūdelės nuotyčiai

